

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКИ

ОБЛИК ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. — Огласи според тарифата. — Жиро-сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-1125

Петок, 10 март 1978

БЕЛГРАД

БРОЈ 12

ГОД. XXXIV

Цена на овој број е 20 динари. — Преплатата за 1978 година изнесува 550 динари. — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1. Пшт. фак 226. — Телефони: централа 650-155; Уредништво 651-885; Служба за преплата 651-732; Комерцијален сектор 651-671; Телекс 11756

201.

Врз основа на член 337 точка 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЕНИТЕ ШКОЛИ И ЗА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИТЕ УСТАНОВИ НА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА НАРОДНА АРМИЈА

Се прогласува Законот за воените школи и за научноистражувачките установи на Југословенската народна армија, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 28 февруари 1978 година.

ПР бр. 680

8 февруари 1978 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Киро Глигоров, с. р.

ЗАКОН

ЗА ВОЕНИТЕ ШКОЛИ И ЗА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИТЕ УСТАНОВИ НА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА НАРОДНА АРМИЈА

Глава I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член I

Воените школи и училишните центри на Југословенската народна армија (во натамошниот текст: воени школи и училишни центри) се наставни, односно наставно-научни установи со задача да подготвуваат воени старешини со средна, виша и висока воена стручна подготовка за работите на раководењето и командувањето со воените единици и воените установи, за работите на обуката и воспитувањето и за вршење на други работи од организирањето, развојот и подготвувањето на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (во натамошниот текст: вооружените сили), како и да организираат и развиваат научноистражувачка работа во областа на воените науки.

Научноистражувачките установи на Југословенската народна армија (во натамошниот текст: научните установи на ЈНА) се занимаваат со научна и развојна работа во научните области од значење за вооружените сили и за народната одбрана и од интерес за остварувањето на функциите на Југосло-

венската народна армија, на Сојузниот секретаријат за народна одбрана и на другите органи во областа на народната одбрана.

Член 2

Во остварувањето на задачите од член 1 став 1 на овој закон, воените школи и училишните центри:

1) оспособуваат воени старешини за работа во вооружените сили во мир и во војна со давање потребно теоретско и практично знаење од воените, општествените и природните науки и со сестрано развивање на општествените, военостручните, идеолошко-политичките, моралните и психофизичките квалитети и способности и со марксистичко воспитување на питомците и слушателите во духот на целите и задачите на југословенското социјалистичко општество и на одбраната на независноста и суверенитетот на југословенската самоуправна социјалистичка заедница;

2) организираат и спроведуваат андрагонско-психолошко и методичко оспособување на воените старешини;

3) организираат и спроведуваат, под условите предвидени со овој закон, научноистражувачка работа и подготвуваат наставни и научни кадри за потребите на вооружените сили;

4) соработуваат со единиците и установите, со командите и штабовите на вооружените сили и со други органи на народната одбрана, со наставните и научните установи на Југословенската народна армија заради унапредување на военото воспитување, образование и настава и за развивање на воените науки.

Покрај наставата за стекнување на средна, виша и висока воена стручна подготовка, воените школи и училишните центри организираат и спроведуваат настава за усовршување, специјализација, преквалификација и дошколување на воените старешини за работи на командни, штабни и други должности во вооружените сили.

Член 3

Системот на воспитувањето и образованието во воените школи и во училишните центри е составен дел од системот на воспитувањето и образованието и на школскиот систем во Социјалистичка Федеративна Република Југославија (во натамошниот текст: СФРЈ).

Воените школи и училишните центри и научните установи на ЈНА остражуваат соработка со соодветни средни, виши и високи школи и со научни установи во граѓанството, како и со заинтересираните органи на општествено-политичките заедници и со самоуправните интересни заедници за образование, наука и култура заради унапредување на воспитно-образовната и научната работа и решавање на други прашања од заеднички интерес и значење за остварување на нивните задачи.

Член 4

Степенот на образованието и стручните називи, академските степени и докторат на науките, кои се

стечени во воените школи, се признаваат на целата територија на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 5

Секој државјанин на Социјалистичка Федеративна Република Југославија (во натамошниот текст: државјанин на СФРЈ) има право, во согласност со одредбите на овој закон, под еднакви услови да се школува во воените школи и во нив да стекнува соодветни степени на образование, стручни називи, академски степени и докторат на науките.

Член 6

Секоја воена школа, училиштен центар и научна установа на ЈНА имаат свој правилник.

Со правилникот на воената школа, во согласност со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, поблиску се уредуваат: задачите на школата; составот, работата и задачите на советите и на другите тела на школата и начинот на нивниот избор и отповик односно разрешување и одговорност на членовите на советите и на другите тела; организирањето и спроведувањето на воспитувањето, образованието и наставата и воннаставните активности; поблиски услови за прием во воената школа и други прашања за организирање и работа на школата.

Со правилникот на училишниот центар, во согласност со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, поблиску се уредуваат: задачите на училишниот центар; постапката за избор и отповик односно разрешување и одговорност на членовите на советот на училишниот центар; задачите и работата на советот на училишниот центар; организирањето и спроведувањето на воспитно-образовната и научната работа и други прашања за организирање и работа од заеднички интерес за школите во состав на центарот.

Со правилникот на научната установа на ЈНА, во согласност со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, поблиску се уредуваат: организирањето на научната и развојната работа; составот на научниот совет, начинот на избор односно именување и отповик односно разрешување и одговорност на членовите на научниот совет, задачите и начинот на работата на научниот совет; формирањето и работата на комисиите на научниот совет предвидени со овој закон и односот на научниот совет и на другите органи на научната установа на ЈНА; постапката и начинот на избор во научни звања и други прашања за организирање и работи на научната установа на ЈНА.

Член 7

Високите и вишите воени школи можат, по одобрение од сојузниот секретар за народна одбрана, да се здружуваат во заедници на високошколски установи — универзитети, а средните воени училишта — во соодветни заедници на средни училишта во граѓанството.

Глава II

СИСТЕМОТ И ЗАДАЧИТЕ НА ВОЕНИТЕ ШКОЛИ

Член 8

Образованието и воспитувањето на воените старешини се остваруваат во единствениот систем на воени школи, што го сочинуваат:

- 1) средни воени училишта;
- 2) виши воени школи;
- 3) високи воени школи.

Високошколски установи, во смисла на овој закон, се високите и вишите воени школи.

Член 9

Средни воени училишта се: средните воени училишта на родови и служби и општите средни воени училишта.

Член 10

Средните воени училишта на родови и служби се наставни установи на Југословенската народна армија со задача да подготвуваат воени старешини со средна военостручна подготовка и да вршат усовршување и преквалификација на тој кадар за работа на соодветни должности и работни места за време на службата во вооружените сили.

Школувањето во средните воени училишта на родови и служби трае од две до четири години.

Школување во средните воени училишта од став 1 на овој член трае, по правило, две години за питомци кои во граѓанството претходно завршиле два класа средно училиште.

Член 11

Општите средни воени училишта се средни училишта за насочено воено образование во кои ученици, по правило, се примаат и оспособуваат за продолжување на школувањето во виши воени школи и воени академии, заради оспособување за активна воена служба во вооружените сили.

Школувањето во општите средни воени училишта трае од две до четири години.

Школување во општите средни воени училишта трае по правило, две години за ученици кои во граѓанството претходно завршиле два класа средно училиште.

Член 12

Вишите воени школи се наставни установи на Југословенската народна армија со задача да подготвуваат воени старешини со виша военостручна подготовка и да вршат стручно усовршување и преквалификација на тој кадар за работа на соодветни должности и работни места за време на службата во вооружените сили.

Школувањето во вишите воени школи трае, по правило, две години.

Член 13

Високи воени школи се: воените академии, командно-штабните академии, Високата военополитичка школа на Југословенската народна армија. Школата за народна одбрана и Военомедицинската академија на Југословенската народна армија.

Високите воени школи од став 1 на овој член се наставни и научни установи на Југословенската народна армија.

Член 14

Воените академии се високошколски наставни и научни установи на Југословенската народна армија кои подготвуваат воени старешини со висока военостручна подготовка, организираат и спроведуваат усовршување и специјализација на тој кадар и организираат и развиваат научноистражувачка работа во областа на воените науки.

Воените академии се основаат, по правило, за одделни видови вооружени сили.

Школувањето во воените академии трае, по правило, од три до пет години.

Член 15

Командно-штабните академии се високошколски наставни и научни установи на Југословенската народна армија кои оспособуваат активни и резервни офицери за соодветни командни и штабни дол-

жности во тактички и здружени единици на вооружените сили, организираат и спроведуваат усовршување на тој кадар и организираат и развиваат научноистражувачка работа во областа на воените науки.

Командно-штабни академии се основаат, по правило, за одделни видови вооружени сили.

Школувањето во командно-штабните академии трае најмалку една година.

Член 16

Високата военополитичка школа на Југословенската народна армија е високошколска наставна и научна установа на Југословенската народна армија со задача да оспособува воени старешини за работите на морално-политичкото воспитување и за политичката работа во вооружените сили и да организира и развива научноистражувачка работа во областа на општествените науки од интерес за вооружените сили и народната одбрана.

Школувањето во Високата военополитичка школа на Југословенската народна армија трае најмалку една година.

Член 17

Школата за народна одбрана е високошколска наставна и научна установа на Југословенската народна армија со задача да оспособува воени старешини за вршење на најодговорни должности во областа на изградбата на вооружените сили, за организирање и изведување на воени операции и за командување со виши здружени состави на вооружените сили и да организира и развива научноистражувачка работа за основните прашања на општо-народната одбрана.

Школување во Школата за народна одбрана трае најмалку една година.

Школата за народна одбрана може да организира курсеви и други форми настава за усовршување и подготвување на лица од граѓанството за работа врз работите на народната одбрана.

Член 18

Военомедицинската академија на Југословенската народна армија е високошколска, научна и здравствена установа на Југословенската народна армија со задача да организира и спроведува посдипломски студии и други форми настава заради подготвување на научен и наставен кадар, специјалисти и стручњаци од областа на општата и воената медицина, фармација и стоматологија, и да организира и спроведува научноистражувачка работа од тие области од значење за одбраната на земјата.

Ако тоа особени потреби на вооружените сили го бараат, во Военомедицинската академија на Југословенската народна армија можат да се организираат високошколски студии по медицина за школување на воени лекари.

Член 19

Училишните центри се наставни и научни установи на ЈНА со задача да планираат, организираат и спроведуваат воспитно-образовна и научна работа, како и да ја обединуваат организацијата на работата, материјално-финансиските и други работи од заеднички интерес за воените школи во состав на центарот.

Училишниот центар, по правило, го сочинуваат воени школи и други организациони форми на оспособување на старешини од ист вид, род или служба, или сродни воени школи, а може да се формира и за други потреби на школувањето и усовршувањето на воените старешини, без оглед на степеноот на образованието.

Училишниот центар во чиј состав се наоѓаат високи воени школи е високошколска наставна и научна установа на ЈНА.

Со актот за основање на училишниот центар се определуваат задачите и организацијата на центарот, називот и седиштето на центарот и воените школи што го сочинуваат центарот и поблиску се уредува меѓусебниот однос на органите на центарот и на воените школи во неговиот состав во работите на раководењето и командувањето и во други работи од интерес за работата на центарот.

Член 20

Школите за резервни офицери подготвуваат резервни офицери за потребите на вооружените сили.

Школите за резервни офицери можат да бидат самостојни или во состав на воени академии, односно на училишни центри.

Школувањето во школите за резервни офицери, со стажирање во воените единици и воените установи, трае онолку време колку што изнесува воениот рок на лицето упатено во школата за резервни офицери.

Лицето што ќе заврши школа за резервни офицери стекнува виша воена стручна подготовка во смисла на распоредување на должност во вооружените сили и можност за напредување во чинови.

Одредбите на овој закон за вишите воени школи согласно се применуваат и врз школите за резервни офицери, за што поблиски прописи донесува сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 21

За оспособување на воените старешини кои се примени во активна служба по завршена школа во граѓанството, се организира посебна настава во воените школи и училишните центри, во единиците и установите на Југословенската народна армија (во натамошниот текст: единици и установи на ЈНА).

Глава III

ОСНОВАЊЕ И УКИНУВАЊЕ НА ВОЕНИТЕ ШКОЛИ

Член 22

Воени школи се основаат и укинуваат во согласност со одредбите на овој закон, а според утврдените потреби на Југословенската народна армија (во натамошниот текст: ЈНА) и на народната одбрана.

Член 23

Воените школи и училишните центри ги основа и укинува Претседателот на Републиката како врховен командант на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Врховниот командант на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија може да го овласти сојузниот секретар за народна одбрана да основа и укинува средни воени училишта и училишни центри.

Член 24

Со актот за основање на воена школа се определуваат задачите и седиштето на школата, траењето на школувањето и стручната подготовка што ја стекнуваат лицата што ќе завршат воена школа, како и подготовките во врска со почетокот на работата на воената школа.

Член 25

Внатрешната организација на воената школа, односно на училишниот центар, видовите и бројот на насоките, организирањето на катедри и настав-

ни и организациони единици, систематизацијата на работните места и други прашања се утврдуваат со правилникот на школата, односно со правилникот на училишниот центар во согласност со актот за основање и со формацијата на школата односно на училишниот центар.

Член 26

Воената школа може да се основа кога потребите на вооружените сили или други потреби на народната одбрана бараат да се школуваат воени старешини од определена стручност, која не може да се стекне со школување во други школи во СФРЈ, ако се обезбедени неопходен наставен кадар, соодветни простории за настава, средства и други материјални предуслови за работа на школата и ако постојат наставен план и програма на школата.

Член 27

Воената школа се укинува ако престане потребата од школување на воени старешини што ги подготвува школата, или ако за вршење на својата дејност не ги исполнува условите определени со овој закон.

Со актот за укинување на воената школа се определува рокот на престанувањето на работата на школата и на преземањето на имотот и се уредуваат други прашања во врска со престанување на работата на школата.

Средно воено училиште, виша воена школа и воена академија не можат на престанат да работат пред завршувањето на школувањето на најмладата класа питомци што ќе се затече на школување во моментот на укинувањето на школата.

Член 28

Воените школи и училишните центри имаат свои печати.

Глава IV

РАКОВОДЕЊЕ И КОМАНДУВАЊЕ СО ВОЕНИТЕ ШКОЛИ И УЧИЛИШНИТЕ ЦЕНТРИ

1. Заеднички одредби

Член 29

Со воените школи и училишните центри раководат и командуваат овластени воени старешини, во согласност со правата и должностите што се утврдени со прописите за раководење и командување со единиците на ЈНА.

Определени работи во врска со организирањето и спроведувањето на воспитно-образовната и научната работа во воените школи и училишните центри ги вршат, во согласност со законот и со прописите донесени врз основа на закон, и советите и други советодавни и стручни органи предвидени со овој закон.

2. Сојузен секретар за народна одбрана

Член 30

Сојузниот секретар за народна одбрана, во врска со организирањето и спроведувањето на воспитно-образовната работа во воените школи и училишните центри:

1) ги утврдува основните стручни профили на старешинскиот кадар за потребите на вооружените сили кои се школуваат во воените школи и училишните центри;

2) ги одобрува, на предлог од Генералштабот на Југословенската народна армија, (во натамошниот

текст: Генералштаб на ЈНА), основите на наставните планови и програми на воените школи;

3) ги одобрува наставните планови и програми на воените школи;

4) ги одобрува учебниците и прирачниците во воените школи и училишните центри, кои се заеднички за школување на кадри од два или повеќе видови, или за повеќе родови, односно служби;

5) го одобрува организирањето на високошколски студии по медицина во Военемедицинската академија на Југословенската народна армија, постдипломски студии во високите воени школи, односно училишните центри и организирањето на вонредно школување во воените школи;

6) ги пропишува авдрагошко-наставните и други стандарди за работа на воените школи и училишните центри;

7) ги одобрува правилниците на воените школи и училишните центри;

8) се грижи за обезбедување на кадровски, материјални и финансиски услови за работа на воените школи и училишните центри;

9) предлага основање и укинување на воени школи и училишни центри и основа воени школи и училишни центри за кои ќе го овласти врховниот командант на вооружените сили на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Сојузниот секретар за народна одбрана донесува поблиски прописи за стручните називи што ги даваат определени воени школи, ако со овој закон не е определено поинаку.

Член 31

Сојузниот секретар за народна одбрана може да го овласти началникот на Генералштабот на ЈНА да ги одобрува наставните планови и програми на средните, вишките и високите воени школи и учебниците и прирачниците за тие школи, кои се заеднички за школување кадри за два или повеќе видови, родови, односно служби, како и да врши други работи во врска со раководењето и командувањето со воените школи и училишните центри.

Сојузниот секретар за народна одбрана може да ги овласти старешините на одделни видови вооружени сили, односно старешините на родовите и службите да ги утврдуваат стручните профили на старешинскиот кадар за потребите на видот, родот, односно службата; да одобруваат наставни планови и програми на школите за резервни офицери и наставни планови и програми на курсевите за усовршување на старешина на вид, род, односно служба, како и да раководат и командуваат со воените школи и училишните центри во кои се школува старешинскиот кадар за потребите на видот, родот или службата.

Член 32

Советодавен орган на сојузниот секретар за народна одбрана за прашањата на военото школство е Наставно-педагошкиот совет на Југословенската народна армија (во натамошниот текст: Наставно-педагошки совет на ЈНА).

Наставно-педагошкиот совет на ЈНА има од 25 до 31 член што ги именува сојузниот секретар за народна одбрана од редот на истакнатите воени раководители и просветни, научни и други стручни работници од вооружените сили и од граѓанството.

Началникот на Генералштабот на ЈНА по својата положба е претседател на Наставно-педагошкиот совет на ЈНА.

Членовите на Наставно-педагошкиот совет на ЈНА се именуваат на четири години, со тоа што при првото именување едната половина на членовите се именува на две години.

Член 33

Наставно-педагошкиот совет на ЈНА:

- 1) дава мислења и предлага мерки за концептиски и системски решенија во областа на школувањето и усовршувањето на воените старешини;
 - 2) дава мислења за основите на наставните планови и програми на воените школи и за наставните планови и програми на постдипломски студии;
 - 3) дава мислења и предлози за усовршување на андрагошко-наставните стандарди и на други основни критериуми за воспитно-образовната работа на воените школи и училишни центри;
 - 4) дава мислења и за други прашања од наставно-педагошката област што пред Советот ќе ги изнесе сојузниот секретар за народна одбрана или старешината овластен од него.
- За проучување на одредени прашања од својот делокруг, Наставно-педагошкиот совет на ЈНА може да формира комисији. За членови на комисиите можат да се именуваат и лица кои не се членови на Наставно-педагошкиот совет на ЈНА.

Член 34

Наставно-педагошкиот совет на ЈНА своите мислења и предлози ги донесува во вид на заклучоци, со мнозинство гласови на сите членови.

Наставно-педагошкиот совет на ЈНА се состанува по потреба, а најмалку двапати годишно.

Наставно-педагошкиот совет на ЈНА донесува деловник за својата работа.

3. Началник на училиштен центар и на воена школа

Член 35

Во врска со организирањето и спроведувањето на воспитно-образовната и научната работа на училишниот центар и на воените школи во состав на училишниот центар, началникот на училишниот центар:

- 1) непосредно ја организира и раководи работата на училишниот центар;
- 2) обезбедува обединување и усогласување на наставните планови и програми заеднички за две или повеќе воени школи во состав на училишниот центар;
- 3) ги утврдува планот и програмата за научно-истражувачка работа во училишниот центар;
- 4) ја усогласува работата на воените школи во извршувањето на заедничките планови и програми за наставно-образовна и научноистражувачка работа и на други заеднички задачи;
- 5) ги утврдува планот и распоредот на користење на заедничките простории за настава и на други објекти и средства, што ги користат воените школи;
- 6) го пропишува работното време и внатрешниот ред и службата во училишниот центар;
- 7) се грижи за применувањето на законот и други прописи, со кои се регулира работата на училишниот центар и воените школи во состав на училишниот центар;
- 8) се грижи за остварување на целите и задачите на училишниот центар и врши надзор врз спроведувањето на плановите и програмите за наставна и научна работа на воените школи во состав на училишниот центар;
- 9) ги одобрува предлозите и заклучоците на советите на училишниот центар и се грижи за нивно спроведување;
- 10) го претставува училишниот центар;
- 11) донесува правилник на училишниот центар;
- 12) врши и други работи, во согласност со законот и со други прописи.

За својата работа началникот на училишниот центар му одговара на старешината кој му е прет-

поставен според прописите за раководење и команднување во ЈНА.

Член 36

Во врска со организацијата и спроведувањето на воспитно-образовната работа на воена школа, началникот на воената школа:

- 1) непосредно ја организира и раководи работата на школата;
- 2) се грижи за применување на законите, правилникот на школата и на други прописи со кои се регулира работата на школата;
- 3) се грижи за изработка на наставниот план и програма и за остварување на целите и задачите на школата;
- 4) подготвува, свикува и претседава на седниците на наставно-научниот совет, односно советот на школата, односно наставничкиот совет;
- 5) ги одобрува предлозите и заклучоците на советите на школата и се грижи за нивното спроведување;
- 6) ја претставува школата;
- 7) донесува правилник на школата;
- 8) потпишува свидетелства и дипломи;
- 9) врши и други работи, во согласност со законот и со други прописи.

За својата работа началникот на воената школа му одговара на старешината кој му е претпоставен во смисла на прописите за раководење и команднување во ЈНА.

Член 37

Началникот на училишниот центар, односно началникот на воената школа го назначува и го разрешува од должност старешината надлежен за назначувања во ЈНА.

Покрај општите услови предвидени со прописите за служба во ЈНА, началникот на училишниот центар, односно началникот на воената школа мора да ги исполнува и условите за избор во едно од звањата наставник на воената школа, односно на училишниот центар.

4. Совет на училиштен центар и совет на воена школа

Член 38

Во училишниот центар се формира совет на училишниот центар, а во воената школа вон од составот на училишниот центар — совет на воената школа.

Ако тоа го бараат посебни потреби, можат да се формираат и совети на воените школи во составот на училишниот центар.

Советот на училишниот центар, односно советот на воената школа е советодавен орган на началникот на училишниот центар, односно на началникот на воената школа.

Член 39

Бројот на членовите на советот на училишниот центар го определува сојузниот секретар за народна одбрана зависно од бројот и од видот на воените школи во составот на училишниот центар и од други околности од значење за работата на советот, со тоа што советот мора да има најмалку 21 член.

Претседателот и членовите на советот на училишниот центар се именуваат на начин предвиден во член 41 став 2 од овој закон.

Ако воените школи во состав на училишниот центар немаат свои совети, во состав на советот на училишниот центар влегуваат и претставници на

питомците и на слушателите, односно на учениците од тие училишта, чијшто број го определува сојузниот секретар за народна одбрана или старешината определен од него.

Мандатот на членовите на советот на училишниот центар трае две години.

Член 40

Советот на училишниот центар му дава на началникот на училишниот центар мислења и предлози, особено за:

- 1) усогласеноста и обединетоста на наставните планови и програми заеднички за две или повеќе воени школи во состав на училишниот центар;
- 2) планот и програмата на научноистражувачката работа во училишниот центар;
- 3) правилникот на училишниот центар, планот и распоредот на работното време и за прашањата на внатрешниот ред и службата во училишниот центар;
- 4) организацијата на работата во извршување на заедничките задачи на воените школи во состав на училишниот центар и за други прашања од значење за остварувањето на целите и на задачите на училишниот центар што пред советот ќе ги постави началникот на училишниот центар.

Член 41

Советот на воената школа има од 21 до 25 членови.

Претседателот и членовите на советот на воената школа ги именуват воениот старешина кому воената школа му е потчинета во смисла на прописите за раководењето и командувањето во ЈНА — од редовите на воените старешини на ЈНА, наставниците и соработниците на школата, на андрагошките и други научни и стручни работници од ЈНА и од граѓанството. Во составот на советот на воената школа влегува и претставник на секоја класа питомци, односно слушатели и ученици што тие го избираат од своите редови.

Во советот на воената школа, на предлог од наставно-научниот совет, односно на советот на школата, односно на наставничкиот совет, се именуват најмалку една третина членови од редот на лицата што работат во школата.

Мандатот на членовите на советот на воената школа трае две години.

Член 42

Советот на воената школа му дава мислења и предлози на началникот на воената школа, особено за:

- 1) концепцијата и структурата на наставните планови и програми;
- 2) правилникот на школата;
- 3) воспитно-образовната и научната работа во школата;
- 4) мерките за усовршување на наставниот и на научниот кадар;
- 5) соработката на школата со други воени школи, единици и установи на вооружените сили и со школите и научните установи во граѓанството;
- 6) други прашања од работата на школата што пред советот ќе ги изнесе началникот на воената школа.

Член 43

Советот на училишниот центар, односно советот на воената школа работи во седници, а предлозите и мислењата ги усвојува со мнозинство гласови на членовите на советот.

Претседателот на советот ги подготвува и свикнува седниците и раководи со седниците на советот.

Член 44

Со правилникот на воената школа, односно со правилникот на училишниот центар поблиску се определуваат задачите и начинот на работа на советот на воената школа и на советот на училишниот центар, како и постапката и начинот на избор и отповик односно разрешување и одговорноста на членовите на советот на воената школа, односно на советот на училишниот центар.

4. Совети на вишните воени школи и на високите воени школи

Член 45

Во вишната воена школа се формира наставен совет на школата, а во високата воена школа — наставно-научен совет на школата.

Советот на вишната воена школа, односно советот на високата воена школа го сочинуваат началникот на вишната, односно на високата воена школа, наставниците, научните и стручните соработници на вишната односно на високата воена школа и по два претставника на секоја класа питомци односно слушатели.

Со правилникот на воената школа може да се определи советите од став 1 на овој член да ги сочинуваат началникот на школата и соодветен број претставници на наставниците, односно на научните и на стручните работници вработени во школата.

Началникот на вишната, односно на високата воена школа по својата положба е претседател на советот на школата.

Покрај советите од став 1 на овој член, во училиштен центар може да се формира и наставен, односно наставно-научен совет на училишниот центар, што го сочинуваат началникот на училишниот центар и соодветен број претставници на наставниците и на научните и стручните работници од составот на организационите единици на училишниот центар.

Во наставно-научниот совет на училишниот центар можат да се формираат посебни комисии на советот за одделни високи воени школи во состав на училишниот центар или за соодветни наставно-научни дисциплини, односно научни области.

Член 46

Советот на вишната воена школа, односно советот на високата воена школа се грижи за организирањето и спроведувањето на наставата и воспитувањето, за стручното, идеолошко-политичкото и педагошко-андрагошкото усовршување на наставниците и за развојот на научноистражувачката работа во школата.

Во извршувањето на задачите од став 1 на овој член, советот на вишната, односно на високата воена школа ги врши особено следните работи:

- 1) подготвува предлог на наставниот план;
- 2) предлага наставна програма на школата;
- 3) предлага програма за научноистражувачка работа;
- 4) врши избор на наставници и соработници;
- 5) предлага правилник на школата;
- 6) врши и други работи што му се ставени во надлежност.

Советот на високата воена школа спроведува постапка за хабилитација за звањето наставник и постапка за стекнување академски степени магистер и специјалист и за стекнување докторат на науките.

Со правилникот на вишната, односно на високата воена школа поблиску се определуваат работите и начинот на работа на советите и постапката и начинот на избор и отповик односно разрешување и одговорноста на членовите на советите на вишната

односно на високата воена школа — претставници на наставниците, на научните и стручните соработници и на питомците односно слушателите.

Член 47

На секоја година од наставата во вишата, односно високата воена школа може да се формира совет на годината, односно совет на класата.

Советот на годината, односно советот на класата го сочинуваат наставниците и соработниците што учествуваат во изведување на наставата на годината, односно на класата и по два претставника на питомците, односно на слушателите.

Советот на годината, односно советот на класата raspрава за прашања од заеднички интерес за спроведување на воспитно-образовната работа и за изведување настава на годината, односно класата и предлага мерки за унапредување на таа работа и на наставата.

Старешината на годината, односно на класата е претседател на советот на годината, односно на советот на класата.

5. Наставнички совет и други стручни органи во средните воени училишта

Член 48

Стручни органи во средните воени училишта се наставничкиот совет, советот на годината, односно советот на класата и старешината на годината, односно на класата.

Со правилникот на средното воено училиште, односно на училишниот центар може да се предвидат и други стручни органи на училиштето.

Член 49

Наставничкиот совет на средното воено училиште го сочинуваат наставниците и началникот на училиштето.

Наставничкиот совет ги разгледува сите прашања на воспитувањето, образованието и наставата во училиштето, а посебно се грижи за остварувањето на целите и задачите на училиштето и за организацијата на наставата и на други воспитно-образовни дејности во училиштето.

Началникот на средното воено училиште по својата положба е претседател на наставничкиот совет.

Наставничкиот совет ги врши работите од својот делокруг на седници.

Член 50

Заради претресување и решавање прашања на образовно-наставната и воспитната работа и на други прашања од интерес за одделни години, односно класи, во средното воено училиште се формира совет на годината, односно совет на класата.

Советот на годината, односно советот на класата го сочинуваат старешината на годината, односно на класата, наставниците што ја изведуваат наставата и по два претставника на питомците, односно на учениците.

Седниците на советот на годината, односно на класата ги свикува и на нив претседава старешината на годината, односно на класата.

Член 51

Наставната единица на класата (водот) има старешина кој раководи со таа единица и ги врши сите работи и задачи што му се определени со правилникот на средното воено училиште односно училишниот центар и со други прописи.

Член 52

Заради унапредување на наставата во средното воено училиште, можат, во согласност со правил-

никот на училиштето, да се организираат стручни активности за одделни или за сродни наставни предмети.

Член 53

Со правилникот на средното воено училиште, односно на училишниот центар се определуваат работите и начинот на работа на наставничкиот совет на училиштето, на советот на годината, односно на класата, на старешината на годината, односно на класата и на старешината на наставната единица (водот).

Глава V

ПРИЕМ ВО ВОЕНИТЕ ШКОЛИ И ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ЛИЦАТА НА ШКОЛУВАЊЕ

1. Заеднички одредби

Начин на прием во воените школи

Член 54

Прием на кандидатите на школување во средните, вишите и високите воени школи се врши со конкурс што го распишува Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Право на учество на конкурсот за прием во воените школи имаат државјаните на СФРЈ кои ги исполнуваат условите предвидени со овој закон и посебните услови предвидени со прописите на сојузниот секретар за народна одбрана и со правилникот на школата, односно на училишниот центар.

Со пропис на сојузниот секретар за народна одбрана можат за прием во воена школа да се предвидат посебни услови во поглед на полот, годините на возраст, способноста за воена служба, здравствената состојба и поранешното однесување на кандидатот.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, прием на активни воени лица за школување во воените школи може да се врши со поединечно определување или на друг начин што ќе го определи сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 55

При изборот на кандидатите за школување во воените школи се води сметка за што посразмерна застапеност на кандидатите по републиките и автономните покраини и што посразмерна застапеност на припадниците на народите и народностите на Југославија.

Заради обезбедување на што посразмерна застапеност на кандидатите по републиките и автономните покраини, односно што посразмерна застапеност на припадниците на народите и народностите на Југославија, Сојузниот секретаријат за народна одбрана, воените школи и училишните центри соработуваат со надлежните републички и покраински органи и организации во подготвување на младината за воениот позив и во изборот на кандидатите за школување во воените школи.

Член 56

Со влегувањето во воената школа кандидатот стекнува својство на питомец, односно слушател, односно ученик во воената школа.

Питомец е лице од граѓанството што е примено во средно воено училиште на родовите и службите, во виша воена школа, во воена академија и во школа за резервни офицери, односно активен помлад офицер на школување во воена академија или во виша воена школа.

Слушател е лице на школување во командно-штабната академија, во Високата военополитичка школа на Југословенската народна армија, во

Школата за народна одбрана или на постдипломски студии и лицето на курс за усовршување или на друг курс, што го организира воената школа, односно училишниот центар.

Ученик е лице од граѓанството што е примено во општо средно воено училиште (член 11).

Член 57

Во воените школи можат да се школуваат и усовршуваат лица од граѓанството, како и припадници на вооружените сили на странски држави.

Поблиски прописи за приемот и за условите за школување и усовршување на лицата од став 1 на овој член донесува сојузниот секретар за народна одбрана.

Права и должности на лицата на школување

Член 58

Питомецот, односно слушателот, односно ученикот на воената школа (во натамошниот текст: лице на школување) има право и должност со својата работа да придонесува кон остварување на целите на воспитувањето и образованието, односно на целите на школувањето.

Член 59

Лицето на школување има право, во согласност со овој закон, со прописите за средства на ЈНА и со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар, да ги користи наставните средства, библиотеките, лабораториите, работилниците, вежбалицата, спортските и други објекти, средствата и опремата за своето образование и воспитување и за воннаставни активности.

Член 60

Лицата на школување можат, во согласност со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар да основаат стручни, научни, културни и спортски друштва или секции во школата односно во училишниот центар.

Член 61

Во текот на школувањето питомецот може, по одобрение од надлежниот старешина, од здравствени или други оправдани причини да ја промени насоката или да премине на школување во друга воена школа.

Ако тоа го бараат потребите на пополнувањето на ЈНА, со одлука од надлежниот старешина можат питомците, со нивна согласност, да се преведуваат една во друга насока на истата воена школа.

Член 62

Питомецот кој ќе заврши средно воено училиште на родот, односно на службата, виша воена школа или висока воена школа, се произведува во соодветен чин според посебни прописи и стекнува право, под пропишаните услови, да се школува во соодветни воени школи од повисок степен.

Ученикот на општото средно воено училиште, кој ќе го заврши тоа училиште стекнува право и должност, под пропишаните услови, да го продолжи школувањето во соодветна виша воена школа или воена академија.

Ученикот на општото средно воено училиште кој не сака да го продолжи школувањето во воените школи од став 2 на овој член, може, со своја согласност, да биде упатен на дополнително школување во средно воено училиште на родот, односно на службата, и по завршување на школувањето да биде произведен во соодветен чин на активен помлад офицер.

Сојузниот секретар за народна одбрана донесува поблиски прописи за траењето на дополнителното школување од став 3 на овој член.

Член 63

Должности на лицето на школување се:

1) да ја посетува наставата, да учи и да работи врз своето образование и воспитување и да овладе со содржините на наставната програма;

2) да се придржува кон училишниот ред и дисциплината и кон прописите за работата на школата, односно на училишниот центар;

3) да исполнува и други училишни обврски и задачи.

Член 64

Лицето на школување што се истакнува со својата работа и успеси, може да биде пофалено и наградено. Награди и пофалби можат да им се доделуваат и на група лица на школување.

Поблиски услови за пофалбите и наградите на лица на школување се утврдуваат со пропис на сојузниот секретар за народна одбрана и со правилник на школата, односно на училишниот центар.

Член 65

Воените обврски на питомците на воените школи се уредува со сојузен закон, а посебните права и обврски на лицата на школување по основа на школувањето во воените школи за потребите на ЈНА — со сојузен закон и со договор склучен во согласност со законот.

Дисциплинска одговорност

Член 66

Лицето на школување одговара дисциплински за повреди на училишниот ред и дисциплина.

Во поглед на дисциплинската одговорност, на питомците и на слушателите на вишите и на високите воени школи се применуваат прописи за воената дисциплина.

На питомецот, покрај казните и воспитните мерки предвидени со прописите за воената дисциплина, може да му биде изречена и мерка исклучување од воената школа.

Член 67

Врз питомците и учениците на средните воени училишта, кои не ги исполнуваат своите училишни должности или не се придржуваат кон училишниот ред и дисциплина, се применуваат воспитно-поправните мерки: опомена, строга опомена, укор, строг укор, забрана за излегување во град и исклучување од училиштето.

Против првостепената одлука за примена на воспитно-поправните мерки може да се поднесе жалба.

Со правилникот на средното воено училиште, односно на училишниот центар поблиску се определуваат надлежноста и постапката за применување на воспитно-поправните мерки врз питомците и учениците на училиштето.

Член 68

Мерката исклучување од военото училиште (член 66 став 3 и член 67 став 1) ја изрекува началникот на военото училиште, на предлог од советот на училиштето.

Престанување на својството лице на школување

Член 69

Својството лице на школување престанува:

1) со завршување на школувањето, односно со дипломирањето;

2) поради неспособност или ограничена способност за воена служба;

3) со губење на правото за запишување на учебната година, односно на правото за запишување на наредниот семестар;

4) со исклучување од школата;

5) со правосилна осуда за кривично дело што, според посебни прописи, претставува пречка за прием во активна воена служба или повлекува губење на службата во вооружените сили;

6) со упатување на издржување на казната за твор подолга од два месеца, изречена за кривично дело;

7) со губење на чин, односно класа или со губење на службата;

8) со испишувањето од воена школа, односно со раскинување на договорот за школувањето;

9) со упатување во воспитна установа или во воспитно-поправен дом за малолетници.

Со пропис на сојузниот секретар за народна одбрана се определува кој степен на неспособност или на ограничена способност за воена служба, и во кои случаи, повлекува престанување на школувањето и за кои дисциплински повреди може да се изрече мерката исклучување од школата, и се утврдуваат условите под кои лицата од точка 6 став 1 на овој член можат, по издржување на казната, да го продолжат школувањето во воените школи.

2. Одредби за прием во средните воени училишта и за правата на питомците и на учениците на тие училишта

Член 70

Во средните воени училишта се примаат државјани на СФРЈ кои завршиле осумгодишно или соодветно училиште во граѓанството и ако ги исполнуваат другите услови пропишани со овој закон, со пропис на сојузниот секретар за народна одбрана (член 54 став 3) и со правилникот на училиштето, односно на училишниот центар.

Член 71

Питомецот, односно ученикот на средното воено училиште може да повтори учебна година само еднаш во текот на школувањето, ако наставничкиот совет го предложи тоа, а началникот на училиштето, односно на училишниот центар, го одобри.

Член 72

Питомецот на средното воено училиште на родовите и на службите кој во завршната година не ќе го положи завршниот испит, се упатува во својство на питомец, по правило, во училишна единица на должност според својот чин, со тоа што завршниот испит да го положи најдоцна во текот на првото полугодие на наредната учебна година.

Член 73

Лицето што ќе заврши средно воено училиште стекнува средно образование и право, под пропишани услови, да се школува во вишите и во високите школи односно факултетите.

Лицето што ќе заврши средно воено училиште на родовите и на службите од техничка насока стекнува стручен назив воен техничар од соодветна насока.

3. Одредби за прием во вишите и високите воени школи и за правата на лицата на школување во тие школи

Член 74

Во вишите воени школи и воените академии се примаат државјани на СФРЈ кои завршиле соодветно

средно училиште во граѓанството или општо средна воено училиште и активни помлади офицери со завршено соодветно средно воено училиште на родот, односно на службата, кои ги исполнуваат условите пропишани со овој закон, со пропис на сојузниот секретар за народна одбрана (член 54 став 3) и со правилникот на вишата воена школа или воена академија, односно на училишниот центар.

Член 75

Во командно-штабната академија, Високата воено-политичка школа на Југословенската народна армија и во Воено-медицинската академија на Југословенската народна армија може да биде примен активен офицер на ЈНА со завршена воена академија, односно соодветна висока школа или факултет во граѓанството.

Во командно-штабната академија и во Високата военополитичка школа на Југословенската народна армија може да биде примен и активен офицер на вооружените сили кој завршил виша воена школа, односно кој е произведен во чин активен офицер по основ на положен испит за чинот активен потпоручник, како и лице кое завршило студии од насоката општонародна одбрана на факултет или на висока школа во граѓанството и кое ќе положи соодветен приемен испит.

Во Школата за народна одбрана може да биде примен активен офицер на ЈНА кој завршил една од школите од став 1 на овој член или кој стекнал академски степен магистер или специјалист во воените науки.

Под условите предвидени со овој закон и прописите на сојузниот секретар за народна одбрана, во школите од ст. 1 и 3 на овој член можат да се школуваат и усовршуваат и лица од резервниот состав на вооружените сили.

Член 76

На питомец на вишата воена школа и на питомец на воената академија кои редовно полагаат испити може да им се одобри истовремено вонредно да студираат на друга виша воена школа или воена академија или факултет, односно на висока школа во граѓанството.

Член 77

Лицето што ќе заврши виша воена школа стекнува високо стручно образование.

Лицето што ќе заврши воена академија стекнува високо стручно образование.

Лицето што ќе заврши виша воена школа од техничка насока или прв степен на воена академија од техничка насока, стекнува стручен назив воен инженер од соодветна насока, односно струка.

Лицето што ќе заврши воена академија од техничка насока стекнува стручен назив дипломиран воен инженер од соодветна насока, односно струка.

Глава VI

НАСТАВА И НАУЧНА РАБОТА ВО ВОЕНИТЕ ШКОЛИ

1. Заседнички одредби

Наставни планови и програми

Член 78

Со основите на наставните планови и програми на воените школи се пропишуваат целите на школувањето, задолжителните образовни области, минималниот број часови за одделни образовни области, посебните воспитно-образовни задачи според видовите на профилите на кадрите и нивоата на школите и други прашања од значење за изработката на наставните планови и програми.

Со основите на наставните планови и програми можат да се пропишат и наставните предмети внатре во одделни образовни области, образовните содржини и минималниот број часови за тие предмети.

Основите на наставните планови и програми се утврдуваат во согласност со концепцијата на општонародната одбрана и со барањата што произлегуваат од таа концепција, со достигнуањата на воените и други науки и со резултатите од нивната примена во организирањето, подготвувањето и употребата на вооружените сили и со општите цели на воспитувањето и образованието во СФРЈ.

Наставните планови и програми мораат да бидат во согласност со основите на наставните планови и програми.

Член 79

Со наставните планови се утврдуваат наставните области и нивните цели, задолжителните наставни предмети, посебните форми на настава, времето потребно за изведување на наставата во целост и на наставата од одделни предмети, редоследот на изведувањето на наставата, односот помеѓу теоретската и практичната настава и другите прашања од интерес за остварување на целите на школувањето.

Со наставните програми се утврдуваат обемот и образовната содржина на секој наставен предмет и нивната воспитно-образовна задача и односот на теоретската и практичната форма на наставата за одделен предмет.

Член 80

Секоја воена школа подготвува и изработува предлог на својот наставен план и програма.

Во подготовката и изработката на предлози на наставните планови и програми на воените школи во состав на училиштен центар учествуваат и органите на училишниот центар предвидени со правилникот на училишниот центар.

Воените школи, односно училишните центри изработуваат наставни планови и програми во согласност со основите на наставните планови и програми (член 78) и со утврдените цели и задачи, што треба да се остварат во текот на школувањето, односно усовршувањето на соодветен профил на старешински кадар.

При изработка на наставните планови и програми, воените школи и училишните центри се должни да остваруваат стручна и друга соработка со командите, односно со управите на видовите, родовите и службите, чијшто кадар се школува во односната воена школа, како и со другите заинтересирани органи.

Се овластува сојузниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за начинот на изработка на наставните планови и програми на воените школи.

Организирање и изведување на наставата

Член 81

Организирањето и изведувањето на наставата и воспитно-образовната работа во воените школи и училишните центри треба да им обезбеди на вооружените сили воени кадри што, по знаењето на воената наука и теорија, по својата практична оспособеност, по општото и марксистичкото образование, по политичката зрелост, по андрагошко-методичката оспособеност и психофизичките способности и квалитети, ќе бидат спремни во сите, па и во најтешките борбени ситуации, успешно да раководаат со своите единици — установи во духот на барањата и потребите на општонародна одбрана.

Воспитно-образовната работа во воените школи и во училишните центри се спроведува по пат на

настава и воннаставна образовно-воспитна работа, како и со општествено-политичката активност.

Член 82

Во воените школи и во училишните центри наставата се организира и изведува според современите андрагошко-педагошки барања на воспитно-образовната работа, во согласност со потребите на воениот позив и со целите на военото воспитување и образование.

Наставата во воените школи и во училишните центри се организира и изведува така што на лицето на школувањето да му се обезбеди активно учество во воспитно-образовната работа и наставата.

Член 83

Наставата се изведува во текот на учебната година. Учебната година во средните воени училишта трае од 1 септември до 31 август и има две полугодја. Учебната година во вишите воени школи и високите воени школи трае, по правило, од 1 октомври до 30 септември и се дели на семестри.

Времето на почетокот на наставата во воените школи и траењето на полугодјето, семестарот, училишниот и семестралниот распуст поблиску се определуваат со правилникот на школата, односно на училишниот центар, во согласност со овој закон. Ако условите за школување го бараат тоа, во одделни виши и високи воени школи првата учебна година може да трае од 1 октомври до 31 август, а наредната учебна година од 1 септември до 31 август.

Член 84

Наставата се организира и изведува по учебни години, односно класи, по насоки и наставни единици.

Распоредувањето на лицата на школување во наставни единици се врши зависно од природата и содржината на наставата.

Со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар поблиску се определува начинот на организирање на наставата и на наставните единици.

Член 85

Наставата се изведува со предавања и вежби и со други форми на практична работа (семинар, тактички, тактичко-стручни, штабни и командно-штабни вежби, логорување, стажирање и др.), кои се утврдуваат со основите на наставниот план и програма, на наставниот план и програма и со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар.

Член 86

Планот и програмата на завршната година на школувањето на питомците на средните воени училишта на родовите и службите, на вишите воени школи и воените академии се спроведува, по правило, во училишните центри на родовите и службите или во соодветните воени единици и воените установи на ЈНА (во натамошниот текст: завршно школување).

Завршното школување може, по потреба, да го опфати и школувањето на питомците во учебната година која ѝ претходи на завршната година на школувањето.

За остварување целите и задачите на завршното школување се одговорни училишните центри на родовите и службите, односно единиците и установите од став 1 на овој член во кои се спроведува завршното школување на питомците и воената школа чии питомци се школуваат.

Со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар поблиску се уредуваат начинот на остварување на планот и програмата на завршното школување на питомците.

Член 87

Вкупниот број часови на теоретската и практичната настава од задолжителните наставни предмети во една недела, се утврдува со правилникот на школата, односно на училишниот центар, зависно од степенот и карактерот на школата и од траењето на школувањето и изнесува најмногу 35 часови. По исклучок, ако се изведуваат практични вежби на земјиште, вкупниот број наставни часови во текот на неделата може да биде и поголем.

Член 88

Воените школи можат да организираат вонредно школување.

Општите услови за вонредно школување ги пропишува сојузниот секретар на народна одбрана.

Со правилникот на воената школа односно на училишниот центар, поблиску се уредуваат условите за прием на вонредно школување, организирањето на наставата и други прашања за вонредно школување во воените школи.

Член 89

Во согласност со своите задачи, воените школи, односно училишните центри формираат: катедри, кабинети, лаборатории, работилници, библиотеки, вежбалишта, полигони и други наставни, односно наставно-научни организациони единици, а по потреба можат да формираат и заеднички катедри.

Со акт за формацијата или со посебен пропис на сојузниот секретар за народна одбрана се определуваат надлежностите на началникот и на органите на училишниот центар, односно на началникот и на органите на воените школи во состав на училишниот центар во поглед на раководењето со наставните и наставно-научните организациони единици од став 1 на овој член, кои се од заеднички интерес за две или за повеќе школи во состав на центарот.

Член 90

Заради задоволување на интересите и склоностите на лицата на школување и за да им се овозможи што поцелосен развој и активен општествен живот, воените школи, односно училишните центри организираат и развиваат разновидни форми на научна, стручна, културно-уметничка, спортска и друга општествена активност.

Член 91

За наставата и за другите форми на воспитно-образовната работа во воените школи, се води единствена евиденција и документација според прописите што ги донесува сојузниот секретар за народна одбрана.

Со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар поблиску се утврдуваат видовите, формите и начинот на водење на другите евиденции од интерес за школата, односно на центарот, како и документација за наставата и за другите форми на воспитно-образовната работа во односната школа или центарот.

2. Одредби за оценување и за испитите во средните воени училишта

Член 92

Питомците и учениците на средните воени училишта се оценуваат по наставни предмети и по поведение.

Успехот и поведението на питомците и на учениците се изразуваат со оценка.

Член 93

Оценувањето на успехот и поведението на питомците и на учениците во средните воени училишта се спроведува во текот на учебната година.

На крајот на учебната година се оценува и општиот успех на питомците, односно на учениците.

Член 94

Заради вреднување на работата и на успехот на питомците и на учениците на средните воени училишта, органите на училиштето и наставниците се должни постојано и сестрано да го следат развојот на нивната личност, залагањето, самостојноста во работата и во одлучувањето, работната дисциплина и способноста за применување на стечените знања.

Член 95

Оценките по одделни предмети и по поведение, како и оценката за општиот успех, се утврдуваат на крајот на полугодieto и на крајот на учебната година.

Оценки за успехот се: одличен (5), многу добар (4), добар (3), доволен (2) и недоволен (1). Оценката недоволен не е преодна.

Оценките за поведение се: примерно, многу добро, добро и незадоволително.

Полугодишна и годишна оценка се сведуваат врз основа на следењето на целокупната работа на питомците и на учениците во текот на полугодieto, односно на учебната година.

Член 96

Општиот успех на питомците и на учениците на средните воени училишта се заклучува со една од оценките: одличен, многу добар, добар, доволен и недоволен.

Питомецот, односно ученикот постигнал одличен општ успех ако по повеќе од половината наставни предмети има оценка одличен (5), а по другите наставни предмети оценка многу добар (4).

Питомецот, односно ученикот постигнал многу добар општ успех ако има одлични и многу добри оценки по повеќе од половината наставни предмети, а по другите наставни предмети оценка добар (3).

Питомецот односно ученикот постигнал добар општ успех ако по повеќе од половината наставни предмети има оценка добар (3), а по другите наставни предмети други позитивни оценки.

Питомецот, односно ученикот постигнал доволен општ успех ако по повеќе од половината наставни предмети има оценка доволен (2), а по другите предмети други позитивни оценки.

Питомецот, односно ученикот не постигнал доволен општ успех ако има оценка недоволен (1) по еден или по повеќе наставни предмети.

Општиот успех на питомецот, односно на ученикот кој се упатува да полага поправен испит, се утврдува по полагањето на тој испит.

Со правилникот на школата, односно на училишниот центар може да се пропише каква оценка мора да се има по определен наставен предмет за да се постигне определен општ успех.

Член 97

Оценката по одделни наставни предмети ја дава предметниот наставник, а конечната оценка на крајот на наставниот период, оценката за поведението и оценката за општиот успех — советот на годината односно советот на класата.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, оценките за општиот успех одличен и недоволен ги утврдува наставничкиот совет на училиштето.

Член 98

Питомецот, односно ученикот ја завршил учебната година ако по сите предмети има позитивни оценки, односно ако со успех го положи поправниот испит.

Питрмецот, односно ученикот што не је завршил успешно учебната година губи право на натамошно школување во средно воено училиште, освен во случаите предвидени со овој закон.

Член 99

Питомецот, односно ученикот што на крајот од учебната година е оценет со негативна оценка по еден или два предмета, полага поправен испит од тие предмети.

Времето за полагање на поправните испити се определува така што на питомецот, односно на ученикот да му се овозможи подготвување и полагање на испитот до крајот на тековната учебна година.

Питомецот, односно ученикот што до крајот на учебната година не ќе успее да го положи поправниот испит по еден предмет, може условно да ја запише наредната учебна година. Ако питомецот, односно ученикот заостанатиот испит го положи најдоцна до 1 декември тековната учебна година, го продолжува редовното школување.

Член 100

На крајот на школувањето во средните воени училишта се полага завршен испит за да се утврди способноста на питомецот, односно на ученикот за вршење на соодветни должности и работи во вооружените сили. Питомецот, односно ученикот што постигнал одличен успех во сите години на школувањето се ослободува од полагањето на завршен испит.

Завршниот испит се состои, по правило, од изработката и одбраната на испитен труд и од полагањето на посебни испити од два општообразовни, два општовоени и два воено-стручни предмети.

Испитите по општообразовните и општовоените предмети се полагаат во средно воено училиште, а одбраната на испитниот труд и испитите од воено-стручните предмети, по правило, во училишниот центар на родот или службата.

Завршниот испит се полага пред комисија.

Питомецот, односно ученикот што не ќе го положи завршниот испит во редовен рок, има право тој испит да го повтори уште еднаш во текот на тековната или во првото полугодие на наредната учебна година.

Член 101

Со правилникот на средното воено училиште, односно на училишниот центар поблиску се уредуваат начинот на оценување, роковите и начинот на полагање на испитите.

3. Одредби за наставата, за научниот труд и за испитите во вишите и високите воени школи

Член 102

Наставата во вишите и високите воени школи се организира како единствена целина.

Член 103

Воените академици можат, по потреба, да организираат и настава за стекнување на виша стручна подготовка која трае, по правило, две години.

Член 104

Во вишите и високите воени школи се полагаат испити по секој наставен предмет и дипломски испит.

Со испитите по одделни предмети, како и со дипломскиот испит, се врши поцелосно проверување на стеченото знаење, на вештините, на навиките и способностите и се дава завршна оценка.

За полагање на испитите постојат редовни и вонредни испитни рокови. Редовни испитни рокови се: зимскиот, летниот и есенскиот.

Член 105

Знаењето, вештините, навиките и способностите што лицето на школувањето ќе ги пројави на испитот, се оценуваат со оценка од 5 (пет) до 10 (десет).

Оценката 5 (пет) не е задоволителна.

Член 106

Испити се полагаат пред наставник или пред комисија составена од наставници.

Испитите по одделни предмети се полагаат пред наставник, а ако испитот се полага по третпат се полага пред комисија.

Дипломскиот испит и испитот за академски степен магистер или специјалист се полагаат пред комисија.

Дипломскиот испит се состои, по правило од изработката и одбраната на дипломската работа. Оценката на дипломската работа има вредност на оценка по еден предмет.

Дипломскиот испит може да се полага најмногу двапати.

Член 107

Општиот успех на питомците и на слушателите на вишите и високите воени школи се заклучува по положениот дипломски испит со една од оценките: одличен, многу добар, добар и доволен.

Одличен општ успех постигнал питомецот, односно слушателот што во текот на школувањето добил оценка десет (10) или девет (9) по повеќе од половината наставни предмети и по дипломската работа, а по другите предмети — оценка осум (8).

Многу добар општ успех постигнал питомецот, односно слушателот што во текот на школувањето добил оценка осум (8), девет (9), или десет (10) по повеќе од половината наставни предмети и по дипломската работа, а по другите предмети — оценка седум (7).

Добар општ успех постигнал питомецот односно слушателот што во текот на школувањето постигнал оценка шест (6) и седум (7) по повеќе од половината наставни предмети, а по другите предмети и по дипломската работа — други позитивни оценки.

Доволен општ успех постигнал питомецот, односно слушателот што во текот на школувањето добил оценка шест (6) по повеќе од половината наставни предмети, а по другите предмети и по дипломската работа — други позитивни оценки.

Со правилникот на школата, односно на училишниот центар може да се пропише по кои предмети мора да се има соодветна оценка при заклучувањето на општиот успех.

Член 108

Лице на школувањето во виша и висока воена школа кое не ќе положи испити од најмногу два предмета од изминатата учебна година, може условно да ја запише наредната година и е должно преостанатите испити од изминатата година да ги положи најдоцна до почетокот на зимскиот испитен рок во тековната учебна година.

Запишувањето од став 1 на овој член го одобрува началникот на воената школа на предлог од советот на школата.

Питомец на воена академија, односно на виша воена школа што од здравствени или од други оправдани причини не ќе успее во определениот рок да ги положи пропишаните испити од тековната учебна година, се отпушта од редовното школување.

ње и во наредната учебна година може да го продолжи редовното школување ако претходно вонредно ги положи сите заостанати испити.

Питомец на воена академија, односно на виша воена школа што во завршната учебна година не ќе ги положи испитите од пропишаните предмети или не ќе го положи дипломскиот испит — се упатува како питомец на должност на својот чин во училишна единица или во друга воена единица, односно во воена установа на ЈНА во местото на школувањето, со тоа што неположените испити да ги положи најдоцна во рок од шест месеци од денот на упатувањето на должност.

Питомец на воена академија, односно на виша воена школа што во завршната учебна година не ќе ги положи испитите од пропишаните предмети или не ќе го положи дипломскиот испит може, со сопствена согласност, да биде распореден на соодветна должност како активен помлад офицер во чинот што го стекнал како питомец, а неположените испити може да ги полага како вонреден слушател.

Член 109

Со правилникот на воена школа, односно на училишниот центар се определуваат, во согласност со овој закон, испитните рокови и начинот на полагање испити за секој предмет, како и составот на комисијата од член 106 ст. 2 и 3 на овој закон.

Член 110

Високите воени школи можат да организираат и настава за стекнување на академски степен магистер, односно специјалист (во натамошниот текст: постдипломски студии) од областа на воените науки и други науки од интерес за општонародната одбрана, ако имаат соодветни наставно-научни кадри и опрема за изведување на таа настава.

Постдипломски студии во високите воени школи можат да ги посетуваат лица што завршиле соодветна висока воена школа или соодветна висока школа, односно факултет во граѓанството.

Се овластува сојузниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за организирањето на постдипломски студии во високите воени школи, како и за приемот на лица од граѓанството на тие студии.

Член 111

Со постдипломски студии за стекнување на академски степен магистер, слушателите се воведуваат во методите на научна работа и им се овозможува поодлабочено и сестрано проучување на проблемите на определени военонаучни, односно стручни дисциплини.

Постдипломските студии за стекнување на академски степен специјалист во определена струка или дисциплина се состојат во продлабочувањето на теоретски и практични знаења, во согласност со придобивките на воената наука и техника и со методите на стручна работа во определена струка или дисциплина, со цел слушателите да се оспособуваат за што поквалитетно решавање на стручните задачи.

Постдипломски студии во високите воени школи се организираат и изведуваат како самостојна целина.

Постдипломските студии за стекнување на академски степен магистер траат две години, а на академски степен специјалист — најмалку една година.

Постдипломските студии се завршуваат со одбрана на магистерска работа, односно со полагање на завршен специјалистички испит.

Со завршена специјализација во Военемедицинска академија на Југословенската народна армија се стекнува и стручен назив специјалист во определена дисциплина од областа на медицината, стоматологијата или фармацијата.

На лице што со успех ќе заврши командно-штабна академија или Школа за народна одбрана, може да му се признае делот од програмата што го положило во тие школи како дел од програмата на постдипломските студии, ако соодржините на програмите се поклопуваат. Постдипломските студии за тие лица можат да траат пократко од времето предвидено во став 4 на овој член.

4. Докторат на воените науки

Член 112

Докторат на воените науки може да дава висока воена школа која, во смисла на овој закон, има организирани постдипломски студии.

Високите воени школи можат да доделуваат почесен докторат на воените науки на истакнати научни работници што со своето дело придонеле кон унапредувањето на воените науки, како и на лица што особено се заслужни за развојот на воените науки или за развојот на народната одбрана.

Се овластува сојузниот секретар за народна одбрана да утврди поблиски критериуми и мерила за доделување на почесен докторат на воените науки во смисла на став 2 од овој член, како и да донесе поблиски прописи за постапката за доделување на почесен докторат и за стекнување на докторат на воените науки во воени школи.

Со правилникот на високата воена школа, односно на училишниот центар, врз основа на овој закон и прописите донесени врз основа на законот, се определуваат военонаучни области и одделни военонаучни дисциплини од кои може да се додели докторат на воените науки.

Член 113

Докторат на воените науки можат да стекнуваат лица со високо образование што имаат објавени научни трудови или се истакнуваат со свои стручни работи и со примена на научни резултати во практиката, ако успешно ја одбранат поволно оценетата докторска дисертација.

Лица со академски степен магистер или специјалист стекнуваат докторат на науките под услови со својата работа да покажале способност за самостојна научна работа и ако успешно ја одбранат поволно оценетата докторска дисертација.

Докторат на воените науки може да стекне и лице со високо образование што нема академски степен магистер или специјалист, ниту објавени соодветни научни трудови, односно истакнати научни резултати во практиката, ако положи устен докторски испит и ако ја одбрани поволно оценетата докторска дисертација.

Усниот докторски испит се полага од воена научна дисциплина или научни дисциплини на кои се однесува дисертацијата.

Член 114

Докторската дисертација претставува самостоен придонес кон воената наука и се брани пред комисија од најмалку три наставници или други истакнати научни работници.

Комисијата од став 1 на овој член мора да има најмалку два члена кои поблиску се занимаваат со военонаучната дисциплина од која се брани докторската дисертација.

Одбраната на докторската дисертација е јавна.

Член 115

Под условите и на начинот од чл. 113 и 114 на овој закон, во Военоемедицинската академија на Југословенската народна армија може да се стекне докторат на науките од областа на медицината, фармацијата и стоматологијата.

Член 116

Докторската дисертација и магистерските трудови и резултатите на научноистражувачка работа во високите воени школи можат да се објавуваат.

По исклучок, во согласност со прописите за заштитата на тајните податоци на народната одбрана, може да се отстапи од начелото на јавноста од став 1 на овој член и член 114 став 3 од овој закон.

Член 117

Со правилникот на високата воена школа, односно на училишниот центар, врз основа на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, поблиску се определуваат условите за прием на слушатели на постдипломски студии и се уредуваат организацијата на наставата и формите за помош на лицата што подготвуваат магистерски труд или докторска дисертација, постапката за пријава и одбрана на дисертацијата, односно магистерскиот труд, испити и други прашања во врска со стекнување на академски степен магистер и специјалист и стекнување на докторат на науките.

5. Свидетелства и дипломи

Член 118

Воените школи издаваат свидетелства и дипломи под условите определени со овој закон.

Свидетелствата и дипломите на воените школи ги даваат правата што се утврдени со сојузен закон.

Свидетелствата и дипломите на воените школи имаат иста вредност на целата територија на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 119

Средните воени училишта издаваат свидетелства за успехот во одделна учебна година и диплома за завршеното школување — по положениот завршен испит.

Свидетелството ја содржи оцената на успехот што ја постигнал питомецот односно ученикот по секој наставен предмет, оценка за поведението и оценка на општиот успех.

Дипломата го содржи називот на училиштето, онаката на насоката, оцените од предметите што се полагаат на завршниот испит и општата оцена на успехот на завршниот испит.

Член 120

На лицата што ќе завршат виша воена школа или висока воена школа им се издаваат дипломи.

Високите воени школи издаваат дипломи и на лица што ќе положат испит за академски степен магистер или специјалист или ќе одбранат докторска дисертација.

Член 121

Дипломата ја потпишуваат началникот на воената школа и старешината кому му е потчинета школата.

Свидетелството го потпишуваат началникот на воената школа и старешината на годината, односно класата.

Член 122

Содржината и формата на свидетелствата и дипломите што ги издаваат воените школи ги потпишува сојузниот секретар за народна одбрана.

Глава VII

НАСТАВНИЦИ И СОРАБОТНИЦИ ВО ВОЕНИТЕ ШКОЛИ

1. Заседнички одредби

Член 123

Наставници и соработници во воени школи можат да бидат воени лица и граѓански лица — државјани на СФРЈ, што ги исполнуваат условите пропишани со овој закон и посебните услови определени со пропис на сојузниот секретар за народна одбрана и со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар.

Наставници и соработници во воените школи можат да бидат лица што по своите високи стручни, андрагошко-педагошки и други општествени и морални особини можат успешно да придонесуваат кон остварувањето на целите на воспитувањето и образованието.

Член 124

Наставниците и соработниците во воените школи изведуваат настава, одржуваат испити, се занимаваат со стручна односно научна работа во областите за кои се избрани, се грижат за подигање на наставниот кадар и учествуваат во остварувањето на другите задачи на воените школи.

Наставниците и соработниците се должни, лицата на школување да ги воспитуваат во духот на југословенскиот патриотизам, самоуправниот социјализам, братството и единството и рамноправноста на народите и народностите на Југославија и барањето на концепцијата на општонародната одбрана.

Член 125

Основни задачи на наставниците во воените школи се:

1) да изведуваат настава од својот предмет во согласност со наставниот план и програма, со современите андрагошко-педагошки методи, со потребите на воениот позив и современите достигнувања на науката и практиката;

2) да ја следат и поттикнуваат работата и залагањето на лицата на школување и да им помагаат во совладувањето на наставните содржини и, во рамките на вежбите, колоквиумите, стручната практика и другите форми на заседничка работа и на испити, да го проверуваат нивното знаење и способност;

3) постојано стручно, андрагошко-педагошки и дидактично-методички да се усовршуваат;

4) да учествуваат во изработката на наставната програма за предметот што го предаваат и да придонесуваат кон усовршувањето на наставниот план и програма;

5) во согласност со програмата за работа и задачите на школата, да учествуваат во стручната односно научноистражувачката работа и да ги извршуваат другите задачи во духот на остварувањето на воспитно-образовните цели и задачите на школата;

6) да работат врз усовршувањето на методиката на својот предмет и изработката на учебници односно други наставни материјали и наставни средства и објекти за својот предмет;

7) со личен пример воспитно да дејствуваат.

Член 126

Прием на наставници и соработници на служба во воени школи се врши со конкурс.

По исклучок, ако работното место наставник — воено лице не може да се пополни со конкурс, старешината надлежен за назначување на тоа место може да назначи активно воено лице.

Член 127

Конкурс за наставници и соработници во воените школи распишува школата, со претходна согласност на старешината определен од сојузниот секретар за народна одбрана.

Конкурсот за прием на наставници и соработници во наредната учебна година се распишува најдоцна до 1 мај тековната учебна година.

Конкурсот за наставници и соработници се објавува во печатот или на друг погоден начин достапен за широката јавност.

По исклучок од одредбата на став 3 од овој член, кога тоа го бараат причините за безбедноста, конкурсот за одделни работни места на наставници и соработници може да се објави и на друг погоден начин.

Рокот за поднесување на пријави не може да биде покус од 30 дена ниту подолг од шест месеци.

Член 128

Изборот на наставници и соработници во виша воена школа го врши наставниот совет, во висока воена школа наставно-научниот совет, а во средно воено училиште — наставничкиот совет, на предлог од стручната комисија за избор на наставници и соработници.

Стручната комисија од став 1 на овој член ја избира во висока воена школа наставно-научниот совет, во виша воена школа — наставниот совет, а во средно воено училиште наставничкиот совет.

Стручната комисија има најмалку три члена со исто или повисоко наставничко звање од звањето за кое се избира кандидатот, со тоа што најмалку два члена на комисијата мораат да бидат стручњаци од областа за која се избира кандидатот.

Со правилникот за воената школа, односно на училишниот центар, поблиску се определуваат постапката и начинот на спроведување на конкурсот.

Член 129

Конкурс за повторен избор на наставници и соработници мора да биде распишан шест месеци пред истекот на рокот за кој е избрано лицето за чие место се распишува конкурс, сметајќи од денот на именувањето односно на назначувањето по претходниот конкурс.

Ако лицето за чие место се распишува повторен конкурс не ќе биде повторно избрано до крајот на учебната година во текот на која му истекува времето за кое било избрано, го губи звањето наставник односно соработник.

Член 130

Изборот на наставници (редовни професори, вонредни професори и доценти) и научни соработници (научни советници, виши научни соработници и научни соработници) во високите воени школи го потврдува сојузниот секретар за народна одбрана или старешината овластен од него.

Изборот на други наставници, асистенти и стручни соработници го потврдува началникот на воената школа, односно на училишниот центар.

Член 131

Лицата избрани за наставници и соработници во воените школи се назначуваат на должност според прописите за назначувањата во ЈНА.

По исклучок, ако тоа го бараат особени потреби на службата, активните воени лица — наставници и соработници на воените школи — можат, и пред истекот на рокот за кој се избрани, да бидат преместени од воената школа и назначени на друга должност.

Член 132

Наставниците — воени лица можат да се упатуваат на стажирање во воени единици и установи на ЈНА.

Стажирањето од став 1 на овој член поблиску се уредува со пропис на сојузниот секретар за народна одбрана.

2. Наставници во средните воени училишта

Член 133

Во средните воени училишта постојат наставнички звања: професор, наставник и инструктор по практична настава.

За професор во средно воено училиште може да биде избрано лице што завршило воена академија или висока школа, односно факултет во граѓанството.

За наставник во средно воено училиште може да биде избрано лице што завршило виша школа или прв степен на факултет односно висока школа.

За инструктор по практична настава во средно воено училиште може да биде избрано лице со средна стручна подготовка, ако тоа е предвидено со правилникот на школата, односно на училишниот центар или со систематизација на работните места.

Лицето што првпат се избира за професор или наставник во средно воено училиште, е должно во рок од една година да положи стручен испит според прописите што ги донесува сојузниот секретар за народна одбрана, ако пред изборот не положило соодветен испит во граѓанството.

Лице од граѓанството што првпат стапува на наставничка должност, се прима како приправник и заснова работен однос во траење до една учебна година.

Со правилникот на средното воено училиште, односно на училишниот центар поблиску се определува приправничкиот стаж од став 6 на овој член.

3. Наставници и соработници во вишите и високите воени школи

Член 134

Наставниците во вишите воени школи се професори на виша воена школа и предавачи на виша воена школа.

Наставниците во високите воени школи се редовни професори, вонредни професори, доценти виши предавачи и предавачи.

Член 135

За професор на виша воена школа може да биде избран кандидат што има докторат на науките, односно академски степен магистер или специјалист, и кандидат што завршил воена академија, друга висока воена школа или факултет и има објавени соодветни трудови.

За предавач на виша воена школа може да биде избран кандидат што завршил воена академија, факултет или друга висока школа, кој владее со проблемите на својата струка и покажува способност за изведување на настава.

Член 136

За редовен професор, вонреден професор и доцент на висока воена школа може да биде избран кандидат што има докторат на науките.

Кандидатот за редовен професор, вонреден професор и доцент на висока воена школа, покрај условите од став 1 на овој член, мора да ги исполнува и следните услови:

1) за редовен професор: да има повеќе објавени научни или високостручни трудови или други признати достигања со кои влијае врз развивањето на научната мисла и усовршувањето на практиката и да покажува особена способност за самостојна наставничка работа;

2) за вонреден професор: да има побројни и позначајни научни или стручни трудови и да покажува особена способност за самостојна наставничка работа;

3) за доцент: да има објавени научни или стручни трудови, да владее со проблемите на својата научна дисциплина и да покажува способност за наставничка работа.

За виш предавач на висока воена школа може да биде избран кандидат што има академски степен магистер или специјалист, со соодветно искуство односно стручни трудови, или кандидат кој завршил висока воена школа или факултет и кој има побројни стручни трудови и искуство во наставата и кој покажува изразити способности и самостојност во изведувањето на наставата.

За предавач на висока воена школа може да биде избран кандидат што завршил висока воена школа или факултет, кој владее со проблемите на својата струка и има искуство стечено во практиката и способност за изведување на наставата.

Член 137

Научните соработници во високите воени школи односно во училишните центри се научни советници, виши научни соработници, научни соработници, самостојни истражувачи и истражувачи.

Научните соработници работат врз остварувањето на научните задачи на високите воени школи односно на училишните центри и врз подигање на научниот кадар.

Во научни звања можат да бидат избрани кандидати што во поглед на научната и стручната подготовка и објавените трудови ги исполнуваат условите од член 136 ст. 1, 2, 3 и 4 од овој закон, и тоа: за научен советник — условите предвидени за редовен професор, за виш научен соработник — условите предвидени за вонреден професор, за научен соработник — условите предвидени за доцент, за самостоен истражувач — условите предвидени за виш предавач и за истражувач — условите предвидени за предавач.

Член 138

Соработниците во високите воени школи се асистенти — приправници, асистенти, наставници по странски јазици, стручни соработници, виши стручни соработници и стручни советници.

Асистентите — приправници, покрај работата врз своето усовршување, присуствуваат на практична настава — вежби и им помагаат на наставниците во подготвување на наставата.

Асистентите им помагаат на наставниците во изведувањето на наставата и, по нивните упатства, учествуваат во изведувањето на практичната настава — вежби, семинари, колоквиуми и други форми на настава — и во стручната и научната работа, а можат по одлука на советот на високата воена школа да одржуваат и испити и да бидат членови на испитни комисии.

Наставниците по странски јазици изведуваат настава на странски јазици, одржуваат испити и вршат други задачи од својата струка што ќе им ги довери школата.

Стручните соработници, вишите стручни соработници и стручните советници работат врз остварувањето на стручните задачи во високата воена школа и учествуваат во подигањето на стручните

кадри. Советот на школата може да одобри, ако е потребно, стручните соработници, вишите стручни соработници и стручните советници да учествуваат во изведувањето на наставата.

Член 139

За асистент — приправник и асистент во високите воени школи може да биде избран кандидат што има завршена воена академија, факултет или висока школа и кој покажал способност и склоност за стручна и научна работа и за изведување на наставата.

За наставник по странски јазик во виши и високи воени школи може да биде избран кандидат што има соодветен факултет или висока школа.

Во стручните звања можат да бидат избрани кандидати што во поглед на стручната подготовка ги исполнуваат условите од член 136 ст. 3 и 4 на овој закон, и тоа: во звањето стручен советник — условите предвидени за виш предавач, а во звањето виш стручен соработник — условите предвидени за предавач. Кандидатот за избор во звањето стручен соработник мора да има висока стручна подготовка и способност за работа во структурата.

Условите за избор на соработници од член 138 став 1 на овој закон поблиску се определуваат со правилникот на вишата или високата воена школа односно на училишниот центар во согласност со одредбите од овој закон.

Член 140

Редовните професори и научните советници во високите воени школи се избираат на седум години, а другите наставници и соработници — на пет години, освен асистентите — приправници и асистентите што се избираат на три години. Во постапката за повторен избор особено се оценува успешноста на кандидатот во вршење на наставнички, односно стручни или истражувачки работи во изминатиот период на должноста за која е избран.

По исклучок од одредбите од став 1 на овој член редовен професор или научен советник што во тоа звање поминал најмалку 14 години, не подлежи на повторен избор во тоа звање.

Член 141

За редовен професор може во исклучителни случаи, по покана, под условите утврдени со правилникот на воената школа односно на училишниот центар, да биде избрано и лице што завршило висока воена школа, факултет или друга висока школа, ако за своите дела добило највисоки јавни, научни и стручни признанија и ако покажува особена способност за наставничка работа, односно способност за изведување на наставата.

За научен советник може да биде избрано и лице што завршило висока воена школа, факултет или друга висока школа, ако за своите работи добило највисоки научни и стручни признанија, или ако остварува исклучителни научни и стручни резултати во практиката.

Член 142

По исклучок, ако изборот не може да се изврши според член 136 став 1 од овој закон, за наставник по предметот на военото образование може да биде избран и кандидат што има висока воено-стручна подготовка и кој е хабилитиран според одредбите од овој закон.

Хабилитационата работа мора да претставува самостоен придонес во дисциплината на воената наука од која кандидатот хабилитира и јавно се брани пред комисија од најмалку три наставници, од кои двајца поблиску се занимаваат со дисциплината од која кандидатот хабилитира.

Со правилникот на високата воена школа односно на училишниот центар, поблиску се определуваат начинот и постапката за пријава, предавање и одбрана на хабилитационата работа.

Член 143

Избраниот кандидат за наставник на виша или висока воена школа, што порано не изведувал настава на виша или висока школа, должен е да одржи пристапно предавање од предметот за кој консурирал.

Член 144

Под условите определени со правилникот на вишата или високата воена школа, односно на училишниот центар, можат да бидат повикани во школата да изведуват настава од одделни предмети и истакнати воени и други стручњаци кои не работат во школата.

Глава VIII

НАУЧНИ УСТАНОВИ НА ЈНА

1. Основање и раководење со научните установи на ЈНА

Член 145

Научните установи на ЈНА ги основа и укинува органот надлежен за основање на воени единици и установи.

За вршење на научна и развојна работа во ЈНА, покрај научните установи на ЈНА во составот на организационите единици на ЈНА и на Сојузниот секретаријат за народна одбрана можат да се формираат и научни единици на ЈНА.

Актот за основање на научна установа на ЈНА го содржи називот, седиштето и задачите на установата.

Одредбите на член 27 ст. 1 и 2 од овој закон за престанување на работата на воените школи, согласно се применуваат и врз научните установи на ЈНА и научните единици на ЈНА.

Член 146

Научна установа на ЈНА, односно научна единица на ЈНА може да се основе, ако потребите од научна и развојна работа во соодветната научна област не можат да се задоволат со користење услуги од постојните научни установи во СФРЈ, ако се обезбедени потребен научноистражувачки кадар, простории, опрема и услови за користење на неопходната научна документација, и ако се утврдени задачите на научната установа на ЈНА, односно научната единица на ЈНА и ако се обезбедени финансиски средства за извршување на почетниот план и програма на научната и развојната работа на научната установа на ЈНА, односно научната единица на ЈНА.

Се смета дека за основање на научна установа на ЈНА е обезбеден потребен научноистражувачки кадар ако се избрани најмалку пет научни работници, а за основање на научна единица на ЈНА — најмалку два научни работника.

Член 147

Научните установи на ЈНА и научните единици на ЈНА се запишуваат во регистарот на научните установи и на научните единици на ЈНА што го води Советот на научна работа во вооружените сили на СФРЈ.

Сојузниот секретар за народна одбрана донесува поблиски прописи за регистарот од став 1 на овој член и за условите и постапката за запишување во регистарот.

Член 148

Прописите за раководењето и командувањето во ЈНА и за органите и начинот на управување со воените установи, се применуваат и врз научните установи на ЈНА, ако со овој закон или со пропис донесен врз основа на сојузен закон не е определено поинаку.

2. Научни работници

Член 149

Научни работници, во смисла на овој закон, се лица што, под условите и на начинот што се предвидени со овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, ќе бидат избрани во едно од научните звања од член 137 на овој закон или во едно од наставно-научните звања од член 136 став 2 точ. 1 до 3 од овој закон.

Во научните звања од став 1 на овој член можат да бидат избрани лица што се занимаваат со научноистражувачка работа во научните установи на ЈНА и во научните единици на ЈНА и кои, во поглед на научната и стручната подготовка и објавените работи, ги исполнуваат следните услови, и тоа:

- 1) за избор во звањето научен советник, виш научен соработник и научен соработник — условите предвидени во член 137 став 3 од овој закон;
- 2) за самостоен истражувач — условите предвидени во член 136 став 2 од овој закон;
- 3) за истражувач — условите предвидени во член 136 став 4 од овој закон.

По исклучок од одредбата од став 2 точка 1 од овој член, во звањето виш научен соработник и научен соработник во областа на воените науки може да биде избрано и лице кое нема докторат на воените науки, ако во поглед на резултатите на трудот и објавените трудови во областа на воените науки ги исполнува условите од член 136 став 2 точ. 2 и 3 од овој закон и ако покажува способност за научноистражувачка работа.

Како лица вработени во научна установа на ЈНА, во смисла на одредбата од став 2 на овој член, се сметаат и соработниците на научната установа на ЈНА кои работат врз реализирањето на проектите на научната установа на ЈНА.

Како лица избрани според одредбите од овој закон се сметаат и лицата од став 2 на овој член кои се избрани во звањата од тој став или во наставно-научните звања редовен професор, вонреден професор или доцент од некоја научна установа или факултет, односно висока школа во СФРЈ.

Член 150

Постапката за избор во научни звања се поведува по службена должност или на барање од заинтересираното лице.

Постапката за избор во научни звања се поведува по службена должност, и тоа: за првиот избор во научни звања при основањето на научната установа на ЈНА или научната единица на ЈНА, при примањето на кандидатот на работата и при повторен избор во научни звања.

Лицето што смета дека ги исполнува условите за избор во некое од научните звања од член 149 на овој закон може да поднесе барање за избор во соодветно звање до научниот совет на научната установа на ЈНА, односно до наставно-научниот совет на високата воена школа, односно на училишниот центар, во која е вработено, односно чијшто е соработник.

Лицата што работат во научните единици на ЈНА, односно во научните установи на ЈНА кои, според одредбите на овој закон, не можат да вршат избор во научни звања, барањето од став 2 на овој член го поднесуваат до научната установа на ЈНА или до високата воена школа која, во смисла на одредбите од овој закон и прописите што ги донесу-

ва сојузниот секретар за народна одбрана, може да врши избор во научни звања за определени научни области и дисциплини.

Член 151

Избор во научни звања врши научниот совет на научната установа на ЈНА, запишана во регистарот на научните установи на ЈНА, односно наставно-научниот совет на високата воена школа, односно на училишниот центар, врз основа на предлог од стручната комисија формирана согласно со одредбата од член 128 став 3 на овој закон.

Научниот совет, односно наставно-научниот совет од став 1 на овој член може да врши избор во научни звања само ако во својот состав има најмалку пет члена во звањата научни работници од член 149 став 2 точка 1 од овој закон, односно пет члена во соодветни звања наставници на високата воена школа, односно на училишниот центар.

Научниот совет на научната установа на ЈНА може да формира посебни комисији кои ќе вршат избор во звањата самостоен истражувач и истражувач.

При основањето на научната установа на ЈНА, првиот избор во научни звања го врши изборното тело кое, на предлог од Советот за научна работа во вооружените сили на СФРЈ, го формира сојузниот секретар за народна одбрана.

Сојузниот секретар за народна одбрана донесува поблиски прописи за формирањето и за начинот на работа на комисиите од ст. 1 и 3 и на изборното тело од став 4 на овој член, за постапката за избор во научни звања и за постапката за потврдување на изборот во научни звања.

Член 152

Научните работници од член 149 на овој закон се запишуваат во регистарот на научните работници во ЈНА.

Сојузниот секретар за народна одбрана донесува поблиски прописи за регистарот од став 1 на овој член и за условите и постапката за запишување во регистарот.

Член 153

Одредбите од чл. 123 и 126, член 127 ст. 1, 3, 4 и 5, член 129 став 1, чл. 130 и 136, член 139 став 4, член 140 и член 141 став 2 од овој закон, што се однесуваат на условите за избор на наставници и соработници и за избор на научни работници во високите и вишите воени школи, се применуваат и врз научните работници во научните установи на ЈНА односно во научните единици на ЈНА, ако со овој закон не е определено поинаку.

3. Научен совет

Член 154

Во научната установа во ЈНА се формира научен совет.

Научниот совет има најмалку пет члена — научни работници избрани во звањата од член 149 став 2 точка 1 од овој закон, вклучувајќи го и претседателот на советот.

Научниот совет го сочинуваат научните работници вработени во научната установа на ЈНА. Во составот на научниот совет може да биде избрано и лице кое како соработник ја остварува програмата за истражувања на научната установа на ЈНА.

Во составот на научниот совет можат да бидат именувани и лица на служба во вооружените сили кои не работат во научната установа на ЈНА, а ги исполнуваат условите од член 149 став 2 точка 1, односно член 149 став 3 од овој закон. Тие лица се именуват на начинот што ќе го определи сојузниот секретар за народна одбрана.

Во научната установа на ЈНА која има повеќе од 30 научни работници може да се формира научен

совет од соодветен број претставници на научните работници, со тоа што во составот на советот да влезат најмалку по два претставника од секоја научна дисциплина која спаѓа во дејноста на научната установа.

Под условите од став 5 на овој член, во научната установа на ЈНА можат да се формираат посебни комисији на научниот совет за соодветни научни области, односно дисциплини.

Член 155

Научниот совет на научната установа на ЈНА: го следи развојот на науката; ги разгледува плановите и програмите за научноистражувачка работа; ги оценува резултатите од истражувањата; предлага мерки за усовршување на научните работници и научниот подмладок; врши избор во научни звања и врши други работи во врска со научноистражувачката работа утврдени со правилникот на установата.

4. Планови и програми за научна и развојна работа во ЈНА

Член 156

Дејноста на научните установи на ЈНА и на научните единици на ЈНА и научноистражувачката дејност на високите воени школи и училишните центри се заснива врз долгорочни и среднорочни планови за научна и развојна работа во ЈНА.

Член 157

Долгорочните и среднорочните планови за научна и развојна работа во ЈНА се утврдуваат во согласност со потребите на вооружените сили и се составен дел од плановите за развој и модернизација на вооружените сили.

Долгорочните и среднорочните планови за научна и развојна работа во ЈНА ги донесува сојузниот секретар за народна одбрана, на предлог од носителите на планирањето на научната и развојната работа во ЈНА.

Во изработката на долгорочните и среднорочните планови за научна и развојна работа во ЈНА, покрај носителите на планирањето, учествуваат и соодветни научни установи на ЈНА и научни единици на ЈНА.

Член 158

Долгорочните и среднорочните планови за научна и развојна работа во ЈНА и долгорочните и среднорочните планови за научна и развојна работа на научните установи на ЈНА и на научните единици на ЈНА ги содржат: целите и задачите на развојот на одделни научни области, развојот на системот на информации, потребите на развојот на кадрите и обезбедувањето на материјална основа на научната и развојната работа и ориентациониот износ на финансиските средства потребни за извршување на планот.

Долгорочните и среднорочните планови за научна и развојна работа на научните установи на ЈНА и на научните единици на ЈНА ги одобрува сојузниот секретар за народна одбрана или старешината овластен од него.

Сојузниот секретар за народна одбрана донесува поблиски прописи за постапката и начинот на изработка на плановите од став 1 на овој член.

Член 159

Програмите за научна и развојна работа на научните установи на ЈНА и на научните единици на ЈНА се изработуваат врз основа на усвоените планови за научна и развојна работа во ЈНА и содржат: научни проблеми, цели и задачи на истражувањата односно на развојната работа; организа-

ција на истражувањата, односно на развојот; претсметка на финансиските средства; потребите од истражувачки кадри; податоците за научната документација и информации и други податоци потребни за остварување на програмите.

Член 160

Изработката и остварувањето на програмите за научна и развојна работа за потребите на ЈНА можат, под условите предвидени за научните установи на ЈНА и за научните единици во ЈНА, да им се доверат и на други научни организации во СФРЈ, ако поради посебни причини од воена природа не е неопходно тоа да го вршат научните установи на ЈНА и научните единици на ЈНА.

Плановите и програмите за научна и развојна работа на научните установи на ЈНА и на научните единици на ЈНА се основа за финансирање на нивната дејност.

Член 161

Научните установи на ЈНА можат да вршат услуги за корисници надвор од ЈНА, односно можат да организираат заедничко истражување на определени проблеми, под услови што ги пропишува сојузниот секретар за народна одбрана или старешината овластен од него.

5. Совет за научна работа во вооружените сили на СФРЈ

Член 162

Во Сојузниот секретаријат за народна одбрана се основа Совет за научна работа во вооружените сили на СФРЈ (во натамошниот текст: Совет за научна работа), како советодавен орган на сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 163

Советот за научна работа ја проучува состојбата на научните дејности и примената на резултатите од научноистражувачката работа во вооружените сили; предлага мерки за усогласување и насочување на научноистражувачката работа за потребите на вооружените сили; дава мислења и предлози за организацијата на научноистражувачката работа, за предлозите на долгорочните и среднорочните планови за научноистражувачката работа, за програмите за научна и развојна работа и за обезбедувањето на потребните финансиски средства за развој на научните дејности предвидени во плановите за развој и модернизација на вооружените сили; предлага мерки за усовршување на научните кадри во ЈНА и за унапредување на системот на научни информации за потребите на вооружените сили и разгледува други прашања од областа на научната работа што ќе му ги довери сојузниот секретар за народна одбрана.

Советот за научна работа соработува со научните организации, со универзитетите и високи школи, со самоуправните интересни заедници и со други соодветни организации во СФРЈ по прашањата на научноистражувачката работа од интерес за вооружените сили и народната одбрана.

Член 164

Советот за научна работа го сочинуваат научни и стручни работници од составот на вооружените сили, како и претставници на републиките и автономните покраини од редот на научните и стручните работници.

Член 165

Советот за научна работа има 25 до 35 членови. Претседателот и членовите на Советот за научна работа ги именува сојузниот секретар за народна одбрана.

Мандатот на членовите на Советот за научна работа трае четири години.

Член 166

Се овластува сојузниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за организирањето и работата на Советот за научна работа и за постапката и начинот на именување на неговите членови.

Г л а в а IX

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 167

За првиот избор на наставници во наставнички звања и за вршење на други подготовки за почетокот на работата на вишите и високите воени школи според одредбите на овој закон, сојузниот секретар за народна одбрана формира привремена стручна комисија за избор на наставници од најмалку пет членови од редовите на истакнати научни и стручни работници на ЈНА и од граѓанството.

Поблиски прописи за начинот на работа на привремената стручна комисија за избор на наставници донесува сојузниот секретар за народна одбрана.

Член 168

На лицата што до денот на влегувањето во сила на овој закон завршиле школа за активни офицери на ЈНА (воена академија, воено училиште и др.) во траење од најмалку три години, или некоја виша воена академија, односно школа, или Воена школа на ЈНА — им се признава висока воена стручна подготовка согласно со одредбите на овој закон.

Како признаена висока воена стручна подготовка од став 1 на овој член се смета и завршена школа за активни офицери во траење пократко од три години и школа за усовршување, ако вкупното школување траело најмалку три години.

Член 169

На лицата што до денот на влегувањето во сила на овој закон завршиле некоја школа за активни офицери на ЈНА (воена академија, воено училиште и др.) во траење од две години или пократко, им се признава завршена виша воена школа согласно со одредбите на овој закон.

Како завршена виша воена школа, во смисла на овој закон, се смета и завршена школа за активни офицери на санитетската служба на ЈНА, за активни офицери на ветеринарската служба на ЈНА и за активни офицери на геодетската служба на ЈНА во траење од три или четири години, завршена школа за диригенти на музичката служба на ЈНА и завршена техничка академија во траење од три години според одредбите на Законот за високите технички школи на Југословенската народна армија.

Член 170

На лицата што завршиле школа од член 169 став 2 од овој закон им се признава висока воена стручна подготовка во смисла на напредување во активната воена служба.

На лицето што како активен помлад офицер положило испит за чин активен потпоручник на вооружените сили му се признава виша воена стручна подготовка во смисла на напредување во активната воена служба.

Член 171

Активните воени лица од член 169 на овој закон што до денот на влегувањето во сила на овој закон завршиле некоја воена академија или друга школа за активни офицери од техничка насока, а не стек-

нале право на стручни називи според одредбите од Законот за високите технички школи на Југословенската народна армија можат да ги стекнат стручните називи предвидени во член 77 ст. 3 и 4 од овој закон, ако по влегувањето во сила на овој закон ги положат пропишаните дополнителни испити во соодветна воена школа.

Начинот на остварување на правото од став 1 на овој член се пропишува со правилникот на воената школа, односно на училишниот центар.

Член 172

На лицата што до денот на влегувањето во сила на овој закон завршиле подофицерска школа или друга школа за активни подофицери на ЈНА, односно за воени службеници на ЈНА од соодветен ранг, им се признава завршено соодветно средно воено училиште на родовите и службите и средна стручна подготовка согласно со одредбите на овој закон.

Член 173

Се овластува сојузниот секретар за народна одбрана да пропише кој степен на воена подготовка го даваат школите од член 168 на овој закон, другите офицерски школи и училиштата од член 172 на овој закон, во врска со распоредувањето и напредувањето во активната воена служба, како и положените испити за класи на воени службеници.

Член 174

Нострификација на дипломите и свидетелствата што граѓаните на СФРЈ ќе ги стекнат во странски воени школи вршат, на предлог од посебна стручна комисија, соодветните воени школи што ќе ги определат сојузниот секретар за народна одбрана, а ако такви школи нема — Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Се овластува сојузниот секретар за народна одбрана да донесе поблиски прописи за составот на стручната комисија и за постапката за нострификација на дипломите и свидетелствата од став 1 на овој член.

Член 175

Наставниците на воените школи затечени на тие должности на денот на влегувањето во сила на овој закон, што не се избрани во соодветни наставнички знања, можат да останат на тие должности во траење од три години од денот на влегувањето во сила на овој закон, ако во тој рок бидат избрани во наставнички звања според одредбите на овој закон.

Лицата што стекнале научни звања според поранешните прописи, а не ги исполнуваат условите за избор во научни звања според одредбите на овој закон, ги задржуваат стечените научни звања во рок од три години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Наставниците во Военомедицинската академија на Југословенската народна армија, што немаат докторат на науките, а според одредбите на Законот за Военомедицинската академија („Службен лист на СФРЈ“ бр. 15/60 и „Службен лист на СФРЈ“ бр. 6/65), се избрани во наставнички звања доцент, вонреден професор и редовен професор за кои според одредбите од овој закон се бара научен степен доктор на науките, ги задржуваат стечените наставнички звања во рок од три години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 176

Воените школи, односно училишните центри и научните установи на ЈНА, што се основани до денот на влегувањето во сила на овој закон, се сметаат како основани во согласност со одредбите од овој закон.

Член 177

Воените школи, односно училишните центри и научните установи на ЈНА се должни да донесат свои правилници и да ја организираат работата во согласност со одредбите на овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 178

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за воените школи и за научноистражувачките установи на Југословенската народна армија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 26/73).

Член 179

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

202.

Врз основа на член 11 став 2 од Законот за извршување на Буџетот на федерацијата за 1978 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 62/77), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА КОНЕЧНИОТ ИЗНОС НА СРЕДСТВАТА ЗА НЕСТОПАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ КАЈ ОДДЕЛНИ КОРИСНИЦИ НА БУЏЕТОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1978 ГОДИНА

1. Согласно со одредбата од член 11 став 2 на Законот за извршување на Буџетот на федерацијата за 1978 година, се вршат следните измени во посебниот дел на Буџетот на федерацијата за 1978 година, и тоа:

1) во раздел 5. Сојузен извршен совет:

Глава 1. Сојузен извршен совет, во позицијата 108а, распоредна група 14-2-21 Други инвестиции, износот: „460.000.000“ се заменува со износот: „30.000.000“, во ставката Вкупно основна намена 14, износот: „694.183.000“ — со износот: „219.183.000“, во ставката Вкупно глава 1, износот: „866.242.080“ — со износот: „436.242.080“, во ставката. Вкупно раздел 5 (позиции 77 до 120), износот: „928.938.600“ — со износот: „498.938.600“, во ставката Рекапитулација на раздел 5. Сојузен извршен совет, износот: „896.020.490“ — со износот: „466.020.490“, а износот: 928.938.600 — со износот: „498.938.600“;

2) во раздел 13. Сојузен секретаријат за надворешни работи:

Во позицијата 218, распоредна група 14-2-21 Финансирање на програмата за инвестициони вложувања на Сојузниот секретаријат за надворешни работи, износот: „125.117.000“ се заменува со износот: „175.117.000“. во позицијата 219, распоредна група 14-2-21 Финансирање на програмата за инвестициони вложувања во изградбата на објекти за потребите на странски дипломатски и конзуларни претставништва во Белград износот: „36.500.000“ — со износот: „51.100.000“, во ставката Вкупно основна намена 14, износот: „182.617.000“ — со износот: „247.217.000“, во ставката Вкупно раздел 13 (позиции 189 до 222), износот: „1.531.014.200“ — со износот: „1.595.614.000“, во ставката Рекапитулација на раздел 13. Сојузен секретаријат за надворешни работи, износот: „1.348.173.200“ — со износот: „1.413.773.000“, а износот: 1.531.014.200, — со износот: „1.595.614.000“;

3) во раздел 15. Сојузен секретаријат за внатрешни работи:

Во позицијата 244, распоредна група 14-2-21 финансирање според програмата за модернизација, из-

носот: „86,760.000“ се заменува со износот: „256,760.000“, во ставката Вкупно основна намена 14, износот: „144,100.000“ — со износот: „314,100.000“, во ставката Вкупно раздел 15 (позиции 226 до 245), износот: „652,311.940“ — со износот: „822,311.940“, во ставката Рекапитулација на раздел 15 Сојузен секретаријат за внатрешни работи, износот: „324,774.590“ — со износот: „494,774.590“, а износот: „652,311.940“ — со износот: „822,311.940“;

4) во раздел 23. Сојузен комитет за сообраќај и врски:

Глава 2. Сојузна управа за контрола на летањето во позицијата 488, распоредна група 14-2-21 Финансирање на програмата за модернизација на заедничките служби за водење на цивилните и воените воздухопловни износот: „81,725.000“ се заменува со износот: „133,525.000“, во ставката Вкупно основна намена 14, износот: „204,930.000“ — со износот: „256,730.000“, во ставката Вкупно Глава 2 износот: „417,682.740“ — со износот: „469,482.740“, во ставката Вкупно раздел 23 (позиции 442 до 518), износот: „647,855.890“ — со износот: „699,685.890“, во ставката Рекапитулација на раздел 23. Сојузен секретаријат за сообраќај и врски, износот: „460,548.780“ — со износот: „512,348.780“, а износот: „647,885.890“ — со износот: „699,685.890“;

5) во раздел 32. Сојузна управа за царини:

Во позицијата 680, распоредна група 14-2-21 Средства според програмата за модернизација, износот: „109,000.000“ се заменува со износот: „152,600.000“, во ставката Вкупно основна намена 14, износот: „109,000.000“ — со износот: „152,600.000“, во ставката Вкупно раздел 32 (позиции 657 до 680), износот: „782,605.470“ — со износот: „826,205.470“, во ставката Рекапитулација на раздел 32. Сојузна управа за царини, износот: „170,948.200“ — со износот: „214,548.200“, а износот: „782,605.470“ — со износот: „826,205.470“.

2. Кај другите корисници на средства за нестопански инвестиции во посебниот дел на Буџетот на федерацијата за 1978 година износите остануваат непроменети.

3. Оваа одлука ќе се применува од 1 јануари 1978 година.

4. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 137

2 март 1978 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Веселин Ѓурановиќ, с. р.

203.

Врз основа на член 12 ст. 2 и 3 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77) Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА ПРИМЕНА НА СТРАНСКИ СТАНДАРДИ ВО ИЗГРАДБАТА НА ГАСНИОТ СИСТЕМ НА ГРАД САРАЕВО

1. При проектирањето и користењето во изградбата на материјали и опрема за магистралниот гасо-

вод Зворник—Сараево, можат да се применуваат одредбите од стандардот ANSI B31.8 (1968 година) — Цевоводни системи за пренос и разведување на гас, доколку не се во спротивност со југословенските прописи.

2. При проектирањето и користењето во изградбата на материјали и опрема за градската мрежа за природен гас во град Сараево можат да се применуваат следните стандарди: NEN 3028 (1970 година) — Сигурносни барања за инсталации на централно греење; NEN 1078 (1976 година) — Технички прописи за инсталации на земен гас; NEN 1091 (1973 година) — Технички барања за сигурноста за челични гасоводи што работат под притисок повисок од 1 bar; AKV 40 (1971 година) — Надзор над суперавтоматски управувани и заштитени уреди со топла вода и пара; AKV 43 (1973 година) — Алармирање и заштита на ниско ниво на течност и Дозволено најниско ниво на течност, Холандската гасна унија — Технички услови за контрола на притисок на гас во постројки за ложење со капацитет од 600 kw; Холандската гасна унија — Сигурност на функцијата на електронска автоматика и сигурносно-заштитни кругови (1977 година); GIVEG — Технички услови за испитување на уреди за централно греење (1977 година); VEG — GASINSTITUT — Технички услови за испитување на заштитни вентили (1977 година); VISA — Упатства за ложење гас во котларници со повеќе пламеници со заеднички простор за загревање и Упатства за постројки со повеќе горилници за ложење со природен гас.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 136

2 март 1978 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Веселин Ѓурановиќ, с. р.

204.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА СПИСАНИЕТО „VOLERO“

Се забранува внесувањето и растурањето во Југославија на списанието „Volero“, број 1594 од 20 ноември 1977 година, што излегува на италијански јазик во Милано, Италија.

Бр.630-1-12/365

12 декември 1977 година

Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

205.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „NEUE KRONEN ZEITUNG“**

Се забранува внесувањето и растурањето во Југославија на весникот „Neue Kronen Zeitung“, број 6260 од 2 ноември 1977 година, што излегува на германски јазик во Виена, Австрија.

Бр. 650-1-2/378

13 декември 1977 година

Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

206.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „KLEINE ZEITUNG“**

Се забранува внесувањето и растурањето во Југославија на весникот „Kleine Zeitung“, број 254 од 3 ноември 1977 година, што излегува на германски јазик во Грац, Австрија.

Бр. 650-1-2/390

13 декември 1977 година

Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

207.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „DIE ZEIT“**

Се забранува внесувањето и растурањето во Југославија на весникот „Die Zeit“, број 46 од 4 ноем-

ври 1977 година, што излегува на германски јазик во Хамбург, Сојузна Република Германија.

Бр. 650-1-22/606

13 декември 1977 година

Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

208.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА СПИСАНИЕТО „OGGI“**

Се забранува внесувањето и растурањето во Југославија на списанието „Oggi“, број 45 од 5 ноември 1977 година, што излегува на италијански јазик во Милано, Италија.

Бр. 650-1-12/359

14 декември 1977 година

Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

209.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА СПИСАНИЕТО „NEWSWEEK“**

Се забранува внесувањето и растурањето во Југославија на списанието „Newsweek“, број 19 од 7 ноември 1977 година, што излегува на англиски јазик во Њујорк, Соединетите Американски држави.

Бр. 650-1-27/574

15 декември 1977 година

Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,
Драшко Јуришиќ, с. р.

210.

Врз основа на член 127а став 2 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 13/76 и 58/76), во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана, Собранието на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници донесува

СТАТУТ НА ЗАЕДНИЦАТА НА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУ- ВАЊЕ НА ВОЕНИТЕ ОСИГУРЕНИЦИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој статут поблиску се уредуваат: формирањето, правата и должностите на собирите и делегациите на воените осигуреници, како и на гарнизонските и меѓугарнизонските собранија и на Собранието на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници и нивните органи; составот, изборот, отповикот и одговорноста на делегатите на гарнизонските и меѓугарнизонските собранија и на Собранието на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници и нивните органи, како и другите прашања што се однесуваат на работата на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници и нејзините органи и обезбедувањето на непосредно учество на воените осигуреници во самоуправувањето.

Член 2

Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници (во натамошниот текст: Заедницата) е единствена самоуправна организација на воените осигуреници.

Член 3

Заедницата ја сочинуваат лицата што според законот со кој се уредува воената служба имаат својство на активни воени лица (во натамошниот текст: активните воени лица), лицата што според тој закон имаат право на месечен паричен надомест поради престанување на службата по потреба на службата (во натамошниот текст: корисниците на паричен надомест) и уживателите на старосна инвалидска и семејна пензија според Законот за пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници (во натамошниот текст: уживателите на пензија).

Член 4

Под воени осигуреници во смисла на овој статус се подразбираат: активните воени лица, корисниците на паричен надомест и уживателите на пензија.

Член 5

Заедницата се организира според одредбите од Законот за пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници (во натамошниот текст: Законот за пензиското осигурување) и овој статут.

Член 6

Заедницата може да се здружува во сојузи или здруженија на самоуправни интересни заедници на пензиското и инвалидското осигурување, здравственото осигурување и здравството и др. и да учествува во основањето на тие сојузи или здруженија.

Член 7

Заедницата има својство на правно лице. Седиштето на Заедницата е во Белград. Заедницата има печат и штембил.

Печатот има тркалезна форма и околу внатрешната страна на кругот се запишани на сите јазици на народите на Југославија зборовите: „Заедница на социјалното осигурување на воените осигуреници“, а во средината на кругот е запишан зборот: „Белград“.

Штембилот има форма на правоаголник и го содржи текстот како и печатот.

Член 8

Заедницата се запишува во регистарот кај надлежниот суд во согласност со законот.

Член 9

Податоците за воените осигуреници, како и за членовите на семејствата на воените осигуреници, можат да се присобираат со претходна согласност од надлежниот воен орган.

II. ДЕЛОКРУГ НА ЗАЕДНИЦАТА

Член 10

Во Заедницата се уредуваат, обезбедуваат и остваруваат правата на воените осигуреници по основ на пензиското и инвалидското и здравственото осигурување и правата во врска со додатокот на деца на воените осигуреници (во натамошниот текст: социјалното осигурување).

Член 11

Заради усогласување на социјалното осигурување на воените осигуреници со социјалното осигурување на осигурениците — работници и со општиот општествен развој, Заедницата соработува со сојузните органи, со органите на републиките и автономните покраини и со други општествено-политички заедници, со самоуправни интересни заедници во чиј делокруг спаѓаат прашањата од значење за социјалното осигурување, со општествено-политичките и другите општествени организации, стручни и научни организации и други организации и заедници.

Член 12

Воените осигуреници учествуваат во спроведувањето на социјалното осигурување на собири на воените осигуреници, преку делегациите на воените осигуреници и преку гарнизонските собранија, меѓугарнизонските собранија и Собранието на Заедницата (во натамошниот текст: собранијата на воените осигуреници), како и други форми на договарање, одлучување и управување со работите на Заедницата.

Член 13

Односите во Заедницата се уредуваат со општи акти во согласност со законот.

Општите акти на Заедницата се Статут на Заедницата, правилници и одлуки.

Статутот на Заедницата Собранието на заедницата го донесува со мнозинство гласови од сите делегати, а правилниците и одлуките — со мнозинство гласови на присутните делегати.

Член 14

Предлог за да се донесе општ акт можат да поднесат: собирите и делегациите на воените осигуреници, гарнизонските и меѓугарнизонските собранија, делегатот на Собранието на Заедницата, одборите и комисиите на Собранието на Заедницата и Извршниот одбор на Собранието на Заедницата (во натамошниот текст: Извршниот одбор).

Одборот, односно комисијата на Собранието на Заедницата во чиј делокруг спаѓа прашањето што со општ акт треба да се уреди, ќе го разгледа пред-

логот за донесување на општиот акт и за тој предлог ќе даде мислење до Собранието на Заедницата.

Член 15

Нацртот на општиот акт го разгледуваат одборите и комисиите на Собранието на Заедницата во чиј делокруг спаѓа прашањето што со тој акт се уредува и Извршниот одбор на Собранието на Заедницата и за својот став го известуваат Собранието на Заедницата.

Член 16

Нацртот на статутот на Заедницата се става на јавна дискусија.

Собранието на Заедницата може да одлучи и нацртите на другите општи акти да се стават на јавна дискусија.

Член 17

Нацртот на општиот акт за кој се води јавна дискусија се дава во форма на текст во кој се предлага да биде донесен најдоцна 60 дена пред неговото разгледување на Собранието на Заедницата.

Нацртот на општиот акт што се става на јавна дискусија мора да биде образложен.

Член 18

Јавната дискусија ја спроведуваат гарнизонските собранија преку собираите на воените осигуреници.

Член 19

Предлозите и мислењата дадени во јавната дискусија се разгледуваат пред усвојувањето на општиот акт за кој е водена јавна дискусија.

Член 20

Поблиски одредби за постапката за донесување на Статутот на Заедницата и на другите општи акти на Заедницата се утврдуваат со деловникот на Собранието на Заедницата.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗАЕДНИЦАТА И УЧЕСТВО НА ВОЕНИТЕ ОСИГУРЕНИЦИ ВО СПРОВЕДУВАЊЕТО НА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

1. Права и должности на воените осигуреници

Член 21

Воените осигуреници, во согласност со законот и со овој статут, ги утврдуваат правата од социјалното осигурување и го определуваат начинот на нивното остварување, управуваат со работите на Заедницата и одлучуваат за користењето на средствата на Заедницата.

Член 22

Воениот осигуреник има права и должности:

- 1) да присуствува на собир на воените осигуреници и да учествува во работата на собирот;
- 2) да предлага и да избира членови на делегацијата на воените осигуреници и да биде избран за член на таа делегација;
- 3) да се запознае со работата на делегацијата на собирот на воените осигуреници и со работата на собранијата на воените осигуреници и нивните органи;
- 4) да учествува во разгледувањето на прашањата од делокругот на работата на Заедницата и да дава мислења, забелешки и предлози за тие прашања;
- 5) да ги спроведува одлуките од собирот на воените осигуреници и на собранијата на воените осигуреници.

2. Собир на воените осигуреници

Член 23

Собирот на воените осигуреници е основна форма на непосредно учество на воените осигуреници во спроведувањето на социјалното осигурување.

Собирот на воените осигуреници го сочинуваат сите воени осигуреници што имаат живеалиште во местото за кое се формира собирот.

Член 24

Собирот на воените осигуреници се формира, по правило, за подрачје на една месна заедница.

Зависно од бројот на воените осигуреници, собирот може да се формира и за подрачје на повеќе месни заедници или за подрачје на една месна заедница можат да се формираат два или повеќе собири на воените осигуреници.

Во местата во кои не постои гарнизон, а има помалку од 50 воени осигуреници се формира еден собир на воените осигуреници.

Гарнизонските собранија зависно од бројот на воените осигуреници, од оддалеченоста на населените места во кои тие осигуреници имаат живеалиште и од другите услови, ги утврдуваат критериумите за формирањето на собираите на воените осигуреници во смисла на овој член.

Член 25

Собирот на воените осигуреници:

- 1) разгледува прашања од значење за социјалното осигурување на воените осигуреници;
- 2) го разгледува Нацрт — статутот на Заедницата и нацртите на другите општи акти за кои се води јавна дискусија и доставува забелешки, мислења и предлози до гарнизонското собрание;
- 3) избира членови на делегацијата на воените осигуреници;
- 4) разгледува извештај за работата на делегацијата на воените осигуреници и на делегатите и утврдува насоки за нивната работа.

Член 26

Собирот на воените осигуреници избира претседател и заменик-претседател на собирот.

Мандатот на претседателот и на заменик-претседателот на собирот на воените осигуреници трае две години.

Член 27

Собирот на воените осигуреници го свикнува претседателот на собирот.

Претседателот на собирот на воените осигуреници го свикнува собирот на предлог од една третина од воените осигуреници, на делегацијата на воените осигуреници или на претседателот на гарнизонското собрание.

3. Делегати и делегација на воените осигуреници

Член 28

Делегација на воените осигуреници формира собирот на воените осигуреници.

Делегацијата на воените осигуреници може да има 5 до 20 членови.

По исклучок од став 2 на овој член, ако собирот на воените осигуреници има помалку од 30 воени осигуреници, делегацијата на воените осигуреници ја сочинуваат сите воени осигуреници.

Критериумите за формирање на делегации на воените осигуреници ги утврдува гарнизонското собрание.

Член 29

Изборот на членовите на делегацијата на воените осигуреници го организира и постапката на из-

Борот ја спроведува кандидациона комисија, што се избира на собирот на воените осигуреници.

Кандидационата комисија има претседател и најмолку два члена.

Предлагањето на кандидатите за членови на делегацијата на воените осигуреници се врши на собирот на воените осигуреници.

За член на делегацијата на воените осигуреници е избран оној кандидат што добил мнозинство гласове од присутните воени осигуреници.

Член 30

Делегацијата на воените осигуреници:

1) избира и отповикува делегати за гарнизонското собрание;

2) разгледува извештаи за работата на гарнизонското собрание;

3) ги утврдува основните ставови за работата на делегатите;

4) го известува собирот на воените осигуреници за својата работа и за работата на делегатите во собранијата на воените осигуреници;

5) остварува соработка со органите на општествено-политичките заедници, со општествено-политичките и други општествени организации и со други органи и организации;

6) изнесува на собир на воените осигуреници прашања за кои се одлучува во собранијата на воените осигуреници;

7) врши и други работи предвидени со закон и со овој статут.

Член 31

Делегацијата на воените осигуреници избира претседавач и заменик-претседавач на делегацијата.

Мандатот на претседавачот и на заменик-претседавачот на делегацијата на воените осигуреници трае една година.

Член 32

Делегацијата на воените осигуреници работи во седници.

Делегацијата на воените осигуреници донесува деловник на својата работа.

Член 33

Мандатот на делегацијата на воените осигуреници трае четири години.

На член на делегацијата на воените осигуреници му престанува мандатот пред истекот на времето за кое е избран со престанокот на својството на воен осигуреник со отповик, со оставка и со промена на живеалиштето надвор од подрачјето за кое е формиран собирот на воените осигуреници што го избрал.

Член 34

Делегатот во собранијата на воените осигуреници има право и должности:

1) да присуствува на седниците на собранијата на воените осигуреници чиј е делегат и на седниците на одборите и комисиите на собранијата во кои е избран;

2) да учествува во разгледувањето и одлучувањето за прашањата што се ставени на дневен ред на собранијата на воените осигуреници и нивните тела;

3) да биде избран во одборите и комисиите и другите тела на собранието на воените осигуреници чиј е делегат;

4) да ги запознава воените осигуреници, делегацијата на воените осигуреници и собранијата на воените осигуреници што го делегирале со прашањата што се ставени на дневен ред на собранијата на воените осигуреници и нивните тела;

5) да го известува собранието на воените осигуреници чиј е делегат, за предлозите и забелешките на воените осигуреници;

6) да ги известува собранијата на воените осигуреници чиј е делегат за прашањата што се однесуваат на спроведувањето на социјалното осигурување;

7) да поднесе оставка.

Член 35

Делегатот за својата работа постапува според насоките на делегацијата на воените осигуреници, односно на собранието на воените осигуреници што го делегирала и одговара за својата работа пред таа делегација односно собрание.

Член 36

Мандатот на делегатите во собранието на воените осигуреници трае четири години.

Делегатот може да биде избран во исто собрание на воените осигуреници најмногу двапати еднопруго.

Член 37

Делегатот може да биде отповикан пред истекот на мандатот, ако не ги извршува должностите пропишани со закон и со овој статут.

Член 38

На делегатот му престанува мандатот пред истекот на времето на кое е избран, со престанување на својството на воен осигуреник, со отповик, со оставка и со промена на живеалиштето во друго место што не се наоѓа на подрачјето на собранието на воените осигуреници што го делегирало.

Избор и отповик на делегатите се врши според постапката и на начинот што ќе ги утврди собранието на воените осигуреници со својот деловник.

Предлог за отповик на делегат може да поднесе собранието на воените осигуреници во кое е делегиран.

Член 39

Ако на делегатот му престане мандатот во собранието на воените осигуреници во кое е делегиран пред истекот на времето на кое е избран, се вршат дополнителни избори.

Дополнителните избори се спроведуваат според постапката предвидена за редовните избори.

Член 40

Делегатот има право на надомест на патните, превозните и другите трошоци во врска со работата во собранието на воените осигуреници или во орган на тоа собрание чиј е член.

Правото на надомест на трошоците од став 1 на овој член го имаат и воените осигуреници што не се делегати, ако се повикани да учествуваат во работата на собранието на воените осигуреници или нивните органи.

Височината на надоместот на трошоците од став 1 на овој член и поблиските услови за остварување на тој надомест ги утврдува собранието на Заедницата.

4. Гарнизонско собрание

Член 41

Гарнизонското собрание се формира во местото во кое постои гарнизон или во местото во кое има најмалку 50 воени осигуреници.

Член 42

Гарнизонското собрание го сочинуваат делегати-те што ги делегираат делегациите на собирите на воените осигуреници.

По исклучок од став 1 на овој член, ако во едно место има помалку од 100 воени осигуреници, гарнизонските собранија ги сочинуваат сите воени осигуреници.

Член 43

Гарнизонското собрание има по правило од 20 до 50 делегати, зависно од бројот на воените осигуреници и од бројот на собираите на воените осигуреници.

Критериумите за избор на делегати во гарнизонските собранија ги утврдуваат меѓугарнизонските собранија, зависно од бројот на собираите на воените осигуреници и од бројот на воените осигуреници во тие собири, така што секој собир на воените осигуреници во гарнизонското собрание да биде застапен најмалку со по еден делегат.

Член 44

Гарнизонското собрание:

1) разгледува нацрти на општи акти што ќе му ги достави Собранието на Заедницата;

2) разгледува прашања што се однесуваат на здравствената заштита на воените осигуреници, соработува со надлежните воени органи и со здравствените организации во поглед на унапредувањето на здравствената заштита, им дава соодветни предлози на тие органи и организации и го следи спроведувањето на преземените мерки донесени по повод на тие предлози;

3) го следи остварувањето на правата од социјалното осигурување на воените осигуреници и предлага потребни мерки за остварување на тие права;

4) разгледува предлози, мислења и забелешки на воените осигуреници и за тоа зазема став;

5) остварува соработка со собираите на воените осигуреници и со меѓугарнизонските собранија, посебно во врска со прашањата што се однесуваат на размената на информации;

6) донесува програма и план за работата;

7) избира делегати за меѓугарнизонско собрание, ги отповикува тие делегати и им издава полномошна на избраните делегати;

8) остварува соработка со органите на општествено-политичките заедници, со општествено-политичките и други општествени организации и со други органи и организации;

9) врши и други работи предвидени со закон, со овој статут и со друг општ акт на Заедницата.

Член 45

Гарнизонското собрание избира претседател и заменик претседател на гарнизонското собрание од редот на делегатите на тоа собрание.

Мандатот на претседателот и на заменик-претседателот на гарнизонското собрание трае четири години.

Член 46

Претседателот на гарнизонското собрание подготвува и свикува седница на гарнизонското собрание, претседава на седница на собранието и ги спроведува неговите заклучоци, потпишува акти што ги донесува собранието, а врши и други работи што ќе ги определи собранието.

Претседателот на гарнизонското собрание свикува седници на гарнизонското собрание на предлог од една третина на собираите на воените осигуреници на подрачјето на гарнизонското собрание, од една третина на делегатите на гарнизонското собрание. од претседателот на меѓугарнизонското собрание или од воениот орган чие седиште е на подрачјето за кое е формирано гарнизонското собрание.

Претседателот на гарнизонското собрание за својата работа одговара пред собранието што го избрало.

Заменик-претседателот на гарнизонското собрание го заменува претседателот на собранието во неговите права и должности, ако претседателот е отсутен или спречен.

Член 47

Гарнизонското собрание формира комисији за одделни прашања од својот делокруг, како и работни групи за извршување на одделни задачи.

Комисиите се состојат од најмалку три члена. За членови на комисиите и работните групи можат да бидат избирани и воените осигуреници што не се делегати во гарнизонското собрание.

Со работата на комисија раководи претседател што се избира од редот на делегатите на гарнизонското собрание.

Член 48

Гарнизонското собрание формира:

- 1) комисија за информирање,
- 2) комисија за здравствена заштита,
- 3) комисија за станбени прашања.

Гарнизонското собрание може да формира и други комисији.

5. Меѓугарнизонско собрание

Член 49

Меѓугарнизонско собрание се формира за подрачјето на армија. Военопоморска област и Военото подрачје Титоград.

Член 50

Меѓугарнизонското собрание го сочинуваат делегатите што ги делегираат гарнизонските собранија од подрачјето на армија, Военопоморската област и Военото подрачје Титоград.

Меѓугарнизонското собрание има од 20 до 60 делегати, зависно од бројот на гарнизонските собранија што ги делегираат и од бројот на делегатите во тие собранија.

Критериумите за избор на делегатите за меѓугарнизонски собранија ги утврдува Собранието на Заедницата според бројот на воените осигуреници, со тоа што најмалку половина од делегатите да сочинуваат активни воени лица.

Член 51

Меѓугарнизонско собрание:

1) разгледува нацрти на општи акти што ќе му ги достави Собранието на Заедницата или што ќе се стават на јавна дискусија;

2) разгледува прашања што се однесуваат на здравствената заштита на воените осигуреници на своето подрачје, соработува со надлежните воени органи и здравствени организации во врска со унапредувањето на здравствената заштита, дава соодветни предлози на тие органи и организации и го следи спроведувањето на преземените мерки по повод на тие предлози;

3) го следи остварувањето на правата од социјалното осигурување на воените осигуреници и предлага мерки за остварување на тие права;

4) ги утврдува ставовите за работата на делегатите во Собранието на Заедницата;

5) донесува програма и план за работата;

6) предлага свикување на Собранието на Заедницата;

7) избира делегати за Собранието на Заедницата, ги отповикува тие делегати и издава полномошна на избраните делегати;

8) остварува соработка со гарнизонските собранија и со Собранието на Заедницата, посебно во врска со прашањата што се однесуваат на размената на информации;

9) остварува соработка со органите на општествено-политичките заедници, со општествено-политичките и други општествени организации и со други органи и организации;

10) врши и други работи предвидени со закон, со овој статут и со други општи акти на Заедницата.

Член 52

Меѓугарнизонското собрание избира претседател и заменик-претседател од редот на делегатите на тоа собрание.

Мандатот на претседателот и на заменик-претседателот на меѓугарнизонското собрание трае четири години.

Член 53

Претседателот на меѓугарнизонското собрание подготвува и свикнува седници на меѓугарнизонското собрание, претседава на седница на собранието и ги спроведува неговите заклучоци, потпишува акти што ги донесува меѓугарнизонското собрание и презема мерки за извршувањето на тие акти и на актите на Собранието на Заедницата и на другите органи во согласност со закон и со овој статут.

Претседателот на меѓугарнизонското собрание свикнува седници на тоа собрание на предлог од една третина на гарнизонските собранија од подрачјето на командата во чие седиште е формирано меѓугарнизонското собрание, од една третина на делегатите на меѓугарнизонското собрание, од Собранието на Заедницата или од воениот орган чие седиште е на подрачјето за кое е формирано меѓугарнизонското собрание.

Претседателот на меѓугарнизонското собрание за својата работа одговара пред собранието што го избрало.

Заменик-претседателот на меѓугарнизонското собрание го заменува претседателот на собранието во неговите права и должности, ако претседателот е отсутен или спречен.

Член 54

Меѓугарнизонското собрание формира комисији за одделни прашања од својот делокруг, како и работни групи за извршување на одделни задачи.

Комисиите се состојат од најмалку пет членови.

За членови на комисиите и на работните групи можат да бидат избирани и воени осигуреници што не се делегати во меѓугарнизонското собрание.

Со работата на комисијата раководи претседател што се избира од редот на делегатите на меѓугарнизонското собрание.

Член 55

Меѓугарнизонското собрание формира:

- 1) комисија за информирање;
- 2) комисија за здравствена заштита;
- 3) комисија за станбени прашања.

Меѓугарнизонското собрание може да формира и други комисији.

6. Собрание на Заедницата

Член 56

Собранието на Заедницата е орган на управување со Заедницата.

Работи на Собранието на Заедницата

Член 57

Собранието на Заедницата:

1) утврдува програма и план за работата за спроведување на пензиското и инвалидското осигурување, на здравственото осигурување на воените осигуреници и на работите што се однесуваат на додатокот на деца на воените осигуреници;

2) соработува со надлежните органи и организации во програмирањето, планирањето и унапредувањето на здравствената заштита на воените осигуреници;

3) донесува Статут на Заедницата и други општи акти за спроведување на Законот за пензиското осигурување, Законот за здравственото осигурување на воените осигуреници и Законот за до-

доток на деца, и на други форми на детска заштита на децата на воените осигуреници;

4) донесува финансиски план на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници, финансиски план на Фондот за додатокот на деца на воените осигуреници и, во согласност со сојузниот секретар за народна одбрана, финансиски план на Фондот на здравственото осигурување на воените осигуреници;

5) ја предлага височината на средствата потребни за пензиското и инвалидското осигурување и стапките на придонесите за здравственото осигурување и за додатокот на деца на воените осигуреници;

6) ги утврдува стапките на издвојувањето на дел од средствата на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници за закрепнување на уживателите на пензии и стапките на издвојувањето на дел од средствата на тој Фонд за решавање на станбените потреби на уживателите на пензии и одлучува за употребата на средствата наменети за подобрување на материјалната положба на уживателите на пензии и средствата наменети за решавање на станбените потреби на уживателите на пензии;

7) одлучува за височината на износот на побарувањата на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници, Фондот на здравственото осигурување на воените осигуреници и Фондот за додатокот на деца на воените осигуреници што може да се отпише и критериумите за таквото отпишување;

8) усвојува завршни сметки на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници, Фондот на здравственото осигурување на воените осигуреници и Фондот за додатокот на деца на воените осигуреници;

9) дава насоки за користењето на средствата на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници, Фондот на здравственото осигурување на воените осигуреници и Фондот за додатокот на деца на воените осигуреници;

10) презема, односно предлага мерки за унапредување на социјалното осигурување на воените осигуреници и на членовите на нивните семејства;

11) остварува соработка со меѓугарнизонските собранија, посебно во врска со прашањата што се однесуваат на размената на информации;

12) предлага донесување на прописи од областа на социјалното осигурување и учествува во подготвувањето на тие прописи;

13) го претресува годишниот извештај на Службата за спроведување на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници и Службата за спроведување на здравственото осигурување на воените осигуреници (во натамошниот текст: Стручната служба);

14) ја разгледува програмата и планот за работата на Стручната служба;

15) организира и врши работи во врска со остварувањето на соработката со органите на други заедници на пензиското и инвалидското осигурување, здравственото осигурување, детската заштита и другите органи и организации за спроведување на социјалното осигурување, и на соработката помеѓу органите на Заедницата;

16) остварува соработка со органите на општествено-политичките заедници, на општествено-политичките и општествените организации и со други органи и организации;

17) склучува општествени договори и самоуправни спогодби во согласност со закон и со овој статут;

18) утврдува средства за работата на собирањето на воените осигуреници, на делегациите на воените осигуреници и на собранијата на воените осигуреници;

19) врши и други работи предвидени со закон, со овој статут или со други општи акти на Заедницата.

Член 58

Покрај актите од член 13 став 3 на овој статут Собранието на Заедницата донесува решенија, упатства, заслучоци, препораки и насоки.

Состав на Собранието на Заедницата

Член 59

Собранието на Заедницата го сочинуваат делегатите што ги делегираат меѓугарнизонските собранија.

Собранието на Заедницата има 70 делегати.

Критериумите за избор на делегати за Собранието на Заедницата ги утврдува Собранието на Заедницата.

Органи на Собранието на Заедницата

Претседател и заменик-претседател

Член 60

Собранието на Заедницата има претседател и заменик-претседател.

Претседателот и заменик-претседателот ги избира Собранието на Заедницата од редот на делегатите на Собранието на Заедницата.

Мандатот на претседателот и на заменик-претседателот трае четири години.

Член 61

Претседателот на Собранието на Заедницата:

- 1) ја претставува Заедницата;
- 2) ги свикнува седниците на Собранието на Заедницата;
- 3) предлага дневен ред и раководи со седниците на Собранието на Заедницата;
- 4) врши работи во врска со усогласувањето на работата на Собранието на Заедницата, на Извршниот одбор и на други одбори и комисии на Собранието на Заедницата;
- 5) му предлага на Извршниот одбор и на другите одбори и комисии на Собранието на Заедницата разгледување на одделни прашања од делокругот на Собранието на Заедницата;
- 6) соработува со органите на самоуправните интересни заедници од одделни видови на социјално осигурување во работите од заеднички интерес, заради унапредување на меѓусебните односи;
- 7) соработува со органите на општествено-политичките заедници, со општествено-политичките и други општествени организации и други органи и организации;
- 8) потпишува општи акти што ги донесува Собранието на Заедницата;
- 9) се грижи за примената на Статутот на Заедницата и на другите општи акти на Заедницата;
- 10) врши и други работи што му се ставени во надлежност со овој статут, со општите акти на Заедницата и со други прописи.

Претседателот на Собранието на Заедницата има право да присуствува на седниците на Извршниот одбор и на другите одбори и комисии на Собранието на Заедницата и да учествува во нивната работа без право на одлучување.

Претседателот на Собранието на Заедницата за својата работа одговара пред Собранието на Заедницата.

Член 62

Претседателот на Собранието на Заедницата го свикнува Собранието на Заедницата и на предлог од најмалку една третина од вкупниот број на меѓугарнизонските собранија, од најмалку една

третина од делегатите во Собранието на Заедницата, од Извршниот одбор, од Сојузниот извршен совет и од Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија како и на предлог од раководителот на Стручната служба.

Пред одржувањето на седницата на Собранието на Заедницата претседателот прибавува мислење од Извршниот одбор и од другите одбори и комисии на Собранието на Заедницата од чиј делокруг е прашањето што ќе се расправува на седницата.

Член 63

Заменик-претседателот на Собранието на Заедницата го заменува претседателот во неговите права и должности, ако претседателот е отсутен или спречен.

Ако на претседателот на Собранието на Заедницата му престанал мандатот, сите работи до изборот на нов претседател на Собранието на Заедницата ги врши заменик-претседателот.

Извршен одбор

Член 64

Извршниот одбор е извршен орган на Собранието на Заедницата.

Извршниот одбор има девет членови, од кои осум избира Собранието на Заедницата од редот на делегатите, а деветтиот член е по положба раководител на Стручната служба.

Мандатот на делегатите на Извршниот одбор трае до изборот на нов Извршен одбор.

Член 65

Извршниот одбор се избира на првата седница на новоизбраното Собрание на заедницата.

Првата седница на Извршниот одбор ја свикнува претседателот на Собранието на Заедницата и на неа се избира претседател на Извршниот одбор и негов заменик.

Заменик-претседателот на Извршниот одбор го заменува претседателот во неговите права и должности, ако претседателот е отсутен или спречен.

Член 66

Извршниот одбор:

- 1) претресува предлози на општи акти што ги донесува Собранието на Заедницата;
- 2) ги извршува одлуките и заклучоците од Собранието на Заедницата;
- 3) ги разгледува планот и програмата за работата на Стручната служба, предлозите на финансискиот план и на завршната сметка на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници и Фондот за додатокот на деца на овоените осигуреници и напрати на закони и други прописи од областа на социјалното осигурување;
- 4) се грижи за остварување на правата на воените осигуреници од областа на социјалното осигурување.

Член 67

Извршниот одбор работи во седници во согласност со деловникот на Собранието на Заедницата.

Извршниот одбор полноважно одлучува ако на седница присуствува мнозинство од членовите.

Извршниот одбор одлучува со мнозинство гласови од присутните членови на седница.

Член 68

Седниците на Извршниот одбор ги свикнува претседателот на одборот според планот на работата или по потреба.

Претседателот на Извршниот одбор свикнува седница на одборот и на барање од три члена на Извршниот одбор, од раководителот на Стручната служба и од претседателот на Собранието на Заедницата.

Член 69

Извршниот одбор може да формира комисији и работни групи за извршување на одделни задачи од својот делокруг.

Со актот за формирање комисија или работна група од став 1 на овој член поблиску се уредува составот, задачите и начинот на нивната работа.

Претседателот на комисија или работна група од став 1 на овој член се избира од редот на членовите на Извршниот одбор.

Член 70

Извршниот одбор за својата работа одговара пред Собранието на Заедницата.

Собранието на Заедницата може да го отповика целиот Извршен одбор или одделни членови на Извршниот одбор пред да им истече мандатот, ако своите должности не ги вршат во согласност со овој статут и со други општи акти на Заедницата.

Извршниот одбор и секој член на Извршниот одбор можат да поднесат оставка.

Одбори и комисији на Собранието на Заедницата

Член 71

Собранието на Заедницата формира одбори и комисији на Собранието на Заедницата. (во натамошниот текст: одборите и комисиите) за одделни прашања од својот делокруг.

Комисиите можат да бидат постојани и повремени.

Одборите се состојат од најмалку седум членови, а комисиите од најмалку пет членови.

Член 72

За членови на одбори и комисији можат да бидат избирани и воените осигуреници што не се делегати во Собранието на Заедницата.

Со работата на одборите и комисиите раководи претседател, а за време на неговата отсутност или спреченост — заменик-претседател, што се избираат од редот на делегатите на Собранието на Заедницата.

Член 73

Одборите и комисиите разгледуваат одделни прашања од програмата на работата на Собранието на Заедницата и други прашања што спаѓаат во нивниот делокруг и за тоа поднесуваат до Собранието на Заедницата извештај со свое мислење и предлог, а вршат и други работи што ќе ги определи Собранието на Заедницата.

Одборите и комисиите во вршењето на работите соработуваат со Извршниот одбор и ја усогласуваат својата работа со работата на тој одбор.

Член 74

Одборите и комисиите работат во седници според деловникот на Собранието на Заедницата.

Одборите и комисиите за својата работа одговараат пред Собранието на Заедницата.

Член 75

Собранието на Заедницата ги формира следниве одбори и комисији:

1) Одбор за пензиско и инвалидско осигурување;

2) Одбор за здравствено осигурување и здравствена заштита;

3) Одбор за финансии;

4) Комисија за станбени прашања;

5) Комисија за претставки и поплаки;

6) Комисија за информирање;

7) Комисија за ревизија и решавање во втор степен за правата од пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници;

8) Комисија за имотно-правна заштита и отпис на побарувањата;

9) Комисија за Статут на Заедницата.

Собранието на Заедницата може да формира други одбори и комисији.

Собранието на Заедницата може да формира и работни групи за извршување на одделни задачи.

Член 76

Одборот за пензиско и инвалидско осигурување разгледува прашања во врска со пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници и предлага донесување на општи акти, со кои се утврдуваат правата на воените осигуреници од областа на пензиското и инвалидското осигурување и додатокот на деца на воените осигуреници.

Член 77

Одборот за здравствено осигурување и здравствена заштита разгледува прашања во врска со здравственото осигурување и здравствената заштита на воените осигуреници и на осигуреници членови на нивните семејства и предлага донесување на општи акти со кои Собранието на Заедницата ги утврдува правата на воените осигуреници и на осигурените членови на нивните семејства од областа на здравственото осигурување и здравствената заштита.

Член 78

Одборот за финансии разгледува прашања во врска со финансирањето на социјалното осигурување на воените осигуреници и предлага донесување на општи акти од областа на финансирањето на социјалното осигурување.

Член 79

Комисијата за станбени прашања разгледува прашања што се однесуваат на решавањето на станбените прашања на уживателите на пензии и предлага донесување на општи акти за начинот на распределба на станови и за доделување кредити на уживателите на пензија.

Член 80

Комисијата за претставки и поплаки разгледува претставки и поплаки на воените осигуреници и на другите заинтересирани лица, проверува непосредно или преку Стручната служба наводи во претставките и поплаките и им предлага на надлежните органи соодветни мерки.

Член 81

Комисијата за информирање разгледува прашања во врска со информирањето на воените осигуреници и на другите лица, органи, организации и заедници и им предлага на надлежните органи мерки за спроведување на работите на информирањето.

Комисијата за информирање ја усогласува својата работа со работата на комисиите за информирање на гарнизонските и меѓугарнизонските собранија.

Член 82

Комисијата за ревизија и решавање во втор степен за правата од пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници врши ревизија на првостепени решенија на Стручната служба

и решава по жалби поднесени против првостепени решенија на Стручната служба кога тоа е предвидено со закон.

Член 83

Комисијата за имотно-правна заштита и отпис на побарувања разгледува прашања во врска со имотно-правната заштита на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници, Фондот на здравственото осигурување на воените осигуреници и Фондот за додатокот на деца на воените осигуреници, предлага соодветни мерки за унапредување на таа заштита и врши отпис на побарувања на тие фондови според критериумите утврдени со одлука на Собранието на Заедницата.

За отписот на побарувањата Комисијата решава по прибавено мислење од Стручната служба.

Член 84

Комисијата за Статут на Заедницата разгледува предлози за измени и дополненија на Статутот и му предлага на Собранието на Заедницата негови измени и дополненија и се грижи, покрај другите органи на Заедницата, за применувањето на Статутот на Заедницата.

7. Работа на собранијата на воените осигуреници

Член 85

Собранијата на воените осигуреници работат според закон, овој статут и деловниците на собранијата.

Член 86

Собранијата на воените осигуреници работат во седници кои се јавни. По исклучок, Собранијата на воените осигуреници можат да одлучат за одделни прашања на седница на собрание да се расправа без присуство на јавноста.

Материјалите што се однесуваат на прашањата за кои собранијата на воените осигуреници расправаат, освен материјалите од доверлива природа, се достапни за средствата за јавно информирање.

Член 87

Собранијата на воените осигуреници полноправно одлучуваат, ако на седницата се присутни повеќе од половината на делегати, а донесуваат одлуки со мнозинство гласови од присутните делегати, ако со овој статут не е определено поинаку.

За текот на работата на собранијата на воените осигуреници на седницата се води записник.

Член 88

Ако на седницата на собранието не се присутни претседателот и заменик-претседателот, со работата на собранието раководи делегат што ќе го избере тоа.

Член 89

Собранијата на воените осигуреници донесуваат деловник за својата работа.

Член 90

Изборите за делегати во собранијата на воените осигуреници ги распишуваат собранијата најдоцна на три месеци пред истекот на мандатот на делегатите.

Изборите се спроведуваат до истекот на изборниот период на делегатите на кои мандатот им истекува.

Првата седница на новоизбраните собранија на воените осигуреници ја свикува претседателот на собранието од претходното свикување во рок од

30 дена од денот на извршените избори, но не пред истекот на мандатот на делегатите од претходното собрание на воените осигуреници.

Член 91

Претседателот на собранието на воените осигуреници од претходното свикување преседава на новоизбраното собрание до изборот на неговиот претседател.

Член 92

На првата седница на новоизбраното собрание на воените осигуреници се избира верификационата комисија од редот на делегатите.

Верификационата комисија, по конституирањето, пристапува кон испитување на полномошната за изборот на делегатите.

Верификационата комисија поднесува извештај до собранието што го потврдува или поништува мандатот.

Ако не е спорен ниеден мандат собранието гласа за извештајот на верификационата комисија во целост.

Ако мандатот е оспорен, се гласа најпрво во целост за сите неспорни мандати, а потоа посебно за секој спорен мандат.

Член 93

Верификација на мандатот на делегат избран на дополнителни избори, се врши на начинот и според постапката предвидени за редовните избори.

IV. РАБОТИ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 94

Работите на спроведувањето на социјалното осигурување ги врши Стручната служба, воените единици и воените установи и другите органи и организации, во согласност со закон и со други прописи и општи акти донесени врз основа на закон.

Член 95

Стручната служба, покрај работите предвидени со закон, ги врши и следните работи:

1) склучува договори од името на Заедницата, во согласност со закон, општи акти и заклучоци на Собранието на Заедницата;

2) подготвува предлози на финансиски планови и завршни сметки на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници, Фондот на здравственото осигурување на воените осигуреници и Фондот за додатокот на деца на воените осигуреници;

3) врши организациони и материјални подготовки и подготвува материјали за работата на Собранието на Заедницата и на нејзините органи;

4) врши стручни, административни и технички работи за потребите на Собранието на Заедницата и нејзините органи;

5) врши и други работи што ѝ се ставени во надлежност со закон, со овој статут и со други општи акти на Заедницата и со друг пропис донесен врз основа на закон.

Член 96

Раководителот на Стручната служба раководи со работата на таа служба и ја застапува заедницата:

1) во имотни и други работи што произлегуваат од делокругот на Заедницата и нејзините органи во врска со средствата на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на воените осигуреници, Фондот на здравственото осигурување на воените осигуреници и Фондот за додатокот на деца на воените осигуреници;

2) во други случаи во кои за тоа ќе го овласти Собранието на Заедницата или неговите органи.

Ако раководителот на Стручната служба утврди дека донесен акт на органите на Собранието на Заедницата не е согласност со пропис или дека не е од интерес за Заедницата, ќе му укаже на тоа на органот што го донел актот, па ако тој орган остане при својата одлука, извршувањето на тој акт се одлага до конечната одлука на Собранието на Заедницата.

Раководителот на Стручната служба дава, во смисла на член 81 став 1 од Законот за пензиско-то осигурување, одобрение за исплата во странство на пензии и други права определени според тој закон на уживателот на тие права, што ќе се исели заради постојан престој во странство.

Раководител на Стручната служба присуствува на седниците на Собранието на Заедницата и на нејзините органи и е стручен советник во нивната работа.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 97

Сегашните гарнизонски собранија ќе ги утврдат критериумите за формирање собири на воените осигуреници (член 24 став 4) и за формирање делегации на воените осигуреници од страна на собири на воените осигуреници (член 28 став 4) до 30 септември 1978 година.

Во местата во кои постојат повеќе гарнизонски собранија, критериумите за формирање на собири на воените осигуреници и на делегации на воените осигуреници ќе ги утврдат, во смисла на став 1 од овој член, меѓугарнизонските собранија до 30 септември 1978 година.

Член 98

Собирот на воените осигуреници, заради него-во формирање ќе го свика претседателот на сегашното гарнизонско собрание до 31 октомври 1978 година.

Во местата во кои постојат повеќе гарнизонски собранија, собирот на воените осигуреници, во смисла на став 1 од овој член, ќе го свика претседателот на сегашното меѓугарнизонско собрание на чие подрачје собирот се формира.

До изборот на работно претседателство, со собирот на воените осигуреници раководи претседателот на гарнизонско собрание од став 1 односно претседателот на меѓугарнизонското собрание од став 2 на овој член или воениот осигуреник кого тој ќе го определи.

Член 99

Гарнизонските собранија ќе се конституираат до 31 декември 1978 година.

Во местата во кои има повеќе гарнизонски собранија, првата седница на новоизбраното гарнизонско собрание ќе ја свикаат претседателот на меѓугарнизонското собрание и ќе раководи со нејзината работа до изборот на претседател на новоизбраното собрание.

Член 100

Меѓугарнизонските собранија ќе се конституираат до 31 јануари 1979 година.

Член 101

Собранието на Заедницата ќе се конституира до 15 март 1979 година.

Член 102

Со денот на влегувањето во сила на овој статут престанува да важи Статутот на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 44/74).

Член 103

Овој статут влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 69-1

24 ноември 1977 година

Белград

Собрание на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници

Претседател
генерал-потполковник,
Мирко Нововиќ, с. р.

211.

Врз основа на член 23 од Статутот на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/76 и 26/77), Собранието на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи донесува

ОДЛУКА

ЗА НАДОМЕСТИТЕ, ПАТНИТЕ И ДРУГИ ТРОШОЦИ НА ДЕЛЕГАТИТЕ НА СОБРАНИЕТО НА ИНТЕРЕСНАТА ЗАЕДНИЦА ЗА СТАНБЕНА ИЗГРАДБА И УПРАВУВАЊЕ СО СТАНОВИТЕ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ И ФУНКЦИОНЕРИТЕ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ

1. Надоместот од оваа одлука му припаѓа на делегат на Собранието на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи (во натамошниот текст: Заедница за домување). — за патувањето што го извршил во определено место вон од местото на својата работа, односно живеалиште, ако патувањето е извршено по покана во врска со вршењето на неговата должност на делегат.

2. Со делегатите на Собранието на Заедницата за домување, во смисла на оваа одлука, се издначни членовите на делегацијата, одборите и комисиите што вршат работи од надлежноста на Заедницата за домување.

3. На делегатите им припаѓа надомест на патните трошоци и другите трошоци во вид на дневница, во согласност со одредбите од Општествениот договор за усогласување на распределбата на доходот, средствата за лични доходи и другите примања на работниците во органите на федерацијата.

4. Височината на дневницата за сите делегати изнесува 300 динари, со тоа што се признаваат и трошоците за ноќевалиште до 150 динари. Ако на делегатот му се надоместат трошоците за ноќевалиште, дневницата се намалува за 30%.

Трошоците за ноќевалиште се признаваат само врз основа на приложена сметка.

5. На делегат кој е во работен однос му припаѓа надомест во височина и под условите што се утврдени со самоуправниот акт на работната заедница во која е вработен, ако е тоа поповолно за него.

6. Полна дневница му припаѓа на делегат за 24 часа поминати на пат и присуствување на седница, како и ако патувањето и присуствувањето на седница трае подолго од 12 часа.

Половина дневница му се признава на делегат, ако патувањето и присуствувањето на седница трае вкупно осум до дванаесет часа.

7. Делегат при превозот може да ги користи сите средства на јавниот сообраќај (автобус, воз, кола за списање, брод, авион).

8. Трошоците за превоз се признаваат во височина на фактичките трошоци — цената на возните билети на превозните средства. Возниот билет мора да се приложи кон патниот налог на увид.

9. Ако делегат користи на пат сопствена кола, има право на надомест за превоз во височина на цената на возниот билет на најекономичното превозно средство на соодветната релација.

10. Исплатата на надоместот — дневницата на делегатот ја врши Стручната служба на Заедницата за домување врз товар на материјалните трошоци на Заедницата за домување.

Исплатата на надоместот од точка 5 на оваа одлука може да ја врши работната заедница во која е вработен делегатот, а врз товар на Заедницата за домување.

11. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

02 бр. 443/1-78
27 февруари 1978 година
Белград

Заменик-претседател
на Собранието на Заедницата
за домување,
Петар Дивјак, с. р.

212.

Врз основа на член 10 став 2 точка 4 од Законот за Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 36/75), во согласност со Сојузниот извршен совет, Собранието на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи донесува

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ОСНОВИТЕ И МЕРИЛАТА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА НАДОМЕСТОТ ЗА ГАРАЖИ

1. За користење гаражи, односно гаражни места во собирна гаража, што се наоѓаат во станбениот фонд на сојузните органи се плаќа надомест.

Височината на надоместот од точка 1 на оваа одлука се утврдува според единствените основи и мерила пропишани со оваа одлука.

2. Лицето на кое со решение од надлежниот орган му е доделена гаража или гаражно место во собирна гаража, пред почетокот на користењето на гаражата, односно гаражното место склучува договор за користење на гаражата, односно гаражното место со Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи (во натамошниот текст: Заедница за домување).

Со договорот од точка 2 на оваа одлука се регулира плаќањето на надоместот и другите права и обврски на договорните страни во врска со користењето на гаражата, односно гаражно место во собирна гаража.

3. Височината на месечниот надомест за користење на гаражата, односно гаражно место во собирна гаража се утврдува врз основа на нивната површина и за 1 m² изнесува:

а) за користење гаража во состав на зградата и станот — 14 динари;

б) за користење гаражи изградени вон од зградата, во дворот — 12 динари;

в) за користење гаражно место во собирна гаража со жичена ограда и со можност за заклучување — 10 динари;

г) за користење гаражно место во собирна гаража — 8 динари.

Надоместот се плаќа месечно однапред, и тоа до петти во месецот.

Корисникот на гаража, односно гаражно место во собирна гаража е должен да ги плати сите други трошоци за користење на гаражата, односно гаражното место (светло, вода, чистење и др.).

Износот на трошоците од став 3 на оваа точка се утврдува, распределува и плаќа на начинот и според постапката што се определуваат со посебни прописи и општи акти на комуналните и други организации што ги наплатуваат тие трошоци.

4. Средствата на надоместот за користење на гаражата, односно гаражното место во собирна гаража се распоредуваат на ист начин како и средствата на станарината на станбениот фонд на сојузните органи.

5. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“ а ќе се применува од први април 1978 година.

02 Број 5134/1-77
27 февруари 1978 година
Белград

Заменик-претседател
на Собранието на Заедницата
за домување,
Петар Дивјак, с. р.

213.

Врз основа на член 17 од Законот за здружување на организациите на здружен труд во општи здруженија и во Стопанската комора на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 54/76) и член 38 став 2 алинеја 6 од Статутот на Стопанската комора на Југославија, а со цел за:

— обезбедување на сите потрошувачи во СФРЈ еднакви услови во процесот за снабдување со стоки во малопродажниот промет,

— развивање што подоследна примена на начелата на солидарност, одговорност и социјалистички деловен морал во односите продавач — купувач (потрошувач), како и лојалното однесување на продавачите спрема партнерите на иста работа,

— поттикнување организациите на здружен труд во прометот на стоки на мало на соработка со организациите на потрошувачите во смисла на одредбите од член 43 став 4 од Уставот на СФРЈ, и

— овозможување на работните луѓе во организациите на здружен труд за промет на стоки на мало — во согласност со местото и улогата на трговијата во нашето социјалистичко самоуправно планско стопанство — со поефикасна реализација на начелото на заедничтво на трговијата на мало и потрошувачите на подрачјето на снабдување на потрошувачите и задоволување на нивните лични и општествени потреби, истовремено да остваруваат и поголем доход и поголеми средства за лична и заедничка потрошувачка,

Собранието на Стопанската комора на Југославија, на својата седница од 9 мај 1977 година, донесува:

ПОСЕБНИ УЗАНСИ

ВО ПРОМЕТОТ НА СТОКИ НА МАЛО

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1.

Со овие посебни узанси се утврдуваат правата, обврските и одговорноста на основната и друга ор-

ганизација на здружен труд во областа на трговијата и другите стопански дејности на организациите на деловното здружување, земјоделските и други задруги, другите самоуправни организации и заедници, општествено-политичките организации и општествените организации, што учествуваат во прометот на стоки на мало (во натамошниот текст: трговските организации) и работници — продавачи во тие трговски организации (во натамошниот текст: продавач), спрема купувачите, како и потенцијалните купувачи во прометот на стоки на мало (во натамошниот текст: потрошувачи).

Правата, обврските и одговорностите што од овие посебни узанси (во натамошниот текст: узанси) произлегуваат за трговските организации и продавачите се однесуваат и на работните луѓе кои самостојно вршат стопанска дејност со личен труд со средства во сопственост на граѓани, кога своите производи им ги продаваат на мало на потрошувачите.

2.

Овие узанси се применуваат кога странките се согласиле за нивната примена.

Се смета дека странките се согласиле за нивна примена доколку од договорот не произлегува дека ги исклучиле.

3.

Странките не можат да се повикуваат на некоја од овие узанси, ако нејзината примена во дадениот случај би произвела последици противни на начелата на чесност и совесност во работењето.

4.

За промет на стоки на мало се смета непосредна продажба на стоки на мало на крајните потрошувачи, без оглед на местото на продажбата (продавница, продажна изложба, пригоден саем, подвижна продавница, пазарна тезга и др.) и начинот на продажбата (редовна продажба, продажба по пат на каталози, продажба по пат на телефонски порачки, продажба преку автомати и др.).

5.

Трговската организација е должна во својата работа да се придржува за начелата на чесност, совесност, солидарност и одговорност спрема купувачите.

Трговската организација е должна во своето работење спрема сите купувачи да се однесува на еднаков и коректен начин, без бенефицирање, дискриминација или омаловажување на некој од нив.

6.

Трговската организација со професионална дискреција гарантира анонимност во работа на продажбата на начинот што се смета за деловна тајна на навиките на одделни купувачи во поглед на видот и количеството на стоки што ги купуваат и другите околности во врска со одделни купувачи одбегнувајќи однесување со кое купувачот би можел да биде изложен на омаловажување, потсмев, уривање на неговиот углед и слично.

7.

Трговската организација е должна на потрошувачот да му овозможи еднакви услови за запознавање со стоките од разни добавувачи и да му овозможи слободно одлучување за изборот и купувањето на одбраните стоки.

Трговската организација преку свои продавачи треба да му даде на купувачот и дополнителна понуда за други стоки.

Противно му е на начелото добро однесување во трговијата на мало наметливото однесување на продавачот спрема купувачот и наговарање да купи стоки што не барал.

8.

Во своето работење, трговската организација е должна да ги усогласува своите интереси со интересите на потрошувачите и интересите на општеството во целина.

Недозволено е меѓусебно спогодување на трговски организации на штета на потрошувачите.

9.

Во утврдувањето и спроведувањето на својата деловна политика, особено политиката на цените, трговската организација е должна да одбегнува секоја активност со која би постигнала прекумерна и општествено неоправдана, односно монополска добивка.

10.

Трговска организација не смее да му испорачува на потрошувач — со поприемно плаќање или на сличен начин — стоки што не ги нарачнал. Ако сепак го стори тоа, тоа го прави на свој ризик.

II. ИНФОРМИРАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧИТЕ ЗА СТОКИТЕ

1. Непосредно информирање

11.

При информирањето на потрошувачите за стоките (во натамошниот текст: информирање) трговската организација е должна спрема потрошувачот и спрема другите организации на здружен труд што продаваат исти или слични производи, да се однесува на коректен и лојален начин.

12.

Трговската организација не смее со неточни и нецелосни информации, ниту со премолчување одделни особини на стоките наменети за продажба, да го доведе потрошувачот во заблуда за особините на нудените стоки.

13.

Трговската организација е должна да се придржува кон лојална конкуренција и не смее да создава кај потрошувачите заблуда, особено во поглед на:

- карактеристиките и специфичните обележја и својства на производите (вид, состав, можност за користење, трговско или географско потекло и др.),
- вредноста на производите,
- условите на продажбата,
- гаранцијата,
- сервисирањето,
- официјалните потврди (сертификати, атести), признанија, добиени медали, награди и др.

Трговската организација не смее да пушта во промет стоки со неточни и неистинити ознаки за нивните својства.

Трговската организација е должна, во случај на продажба на стоки спротивно на ст. 1 и 2 на оваа узанса, на барање од купувачот да ги замени стоките или да му го врати на купувачот износот платен за тие стоки.

14.

При информирањето трговската организација не смее да изнесува ниту да пренесува неточни твр-

дења или неистинити податоци за други организации на здружен труд за здружените работници во нив и за нивните производи, односно стоки.

Продавачите не смеат да ја злоупотребуваат својата полемка односно стручниот авторитет при советувањето на потрошувач да купи определени стоки, а особено со цел за остварување корист за себе или за својата организација на здружен труд.

15.

Трговската организација е должна при информирањето да се однесува лојално и да не искористува или имитира при етикетирањето туѓи обележја за исти или слични стоки (слична етикета, заштитен знак и др.).

16.

Трговската организација е должна на барање од потрошувачите да дава споредбени известувања во поглед на сите суштествени обележја на исти или слични стоки од разни производители.

17.

При информирањето трговската организација не смее да се користи со името или скратувањето на друга организација на здружен труд и со деловниот углед што го ужива друга организација на здружен труд.

18.

При информирањето продавачот не смее да ги користи зборовите „гаранција“ или „гарантира“, односно зборовите што имаат слично значење, освен ако таквите известувања се засноваат врз гарантниот лист или сличен документ на производителот, увозникот, односно на таа трговска организација.

19.

Трговската организација е должна при продавањето на индустриски производи со потрајна употреба да ги информира потрошувачите за тоа дали е обезбедена продажбата на резервни делови, приклучни апарати и други слични потреби за тој производ.

20.

Со информирањето на потрошувачите со кое се тврди дека со купувањето на стоки ќе се помогне некоја добротворна акција, трговската организација не смее да го доведе купувачот во заблуда во поглед на приходите што ќе се издвојат за таа намена.

21.

Трговската организација е должна при информирањето да се придржува кон начелата од овие узанси, без оглед на кој начин се врши тоа информирање (усно преку продавач на конкретен потрошувач, усно преку разгласна станица на сите присутни потрошувачи, со давање конкретна писмена понуда, со демонстрирање, дегустација, преку рекламен материјал или преку јавни средства за информирање).

2. Демонстрирање на стоките

22.

Трговската организација е должна да обезбеди демонстрирање на стоките во текот на процесот на продажбата, и тоа:

1) при продажбата на стоки во оригинално пакување на производителот — врз оригиналната етикета на стоките, која се наоѓа во пакувањето.

2) при продажбата на стоки во оригинални форми во оригинално пакување — врз конкретниот примерок

од продадените стоки, во кој случај демонстрирањето претставува и доказ за исправноста на предметот на купопродажбата.

Посебна обврска има продавачот да му даде на купувачот подробни упатства и објасненија при продажбата на стоките врз кои не може да врши демонстрирање.

3. Поттикнување на продажбата

23.

Трговската организација е должна поттикнувањето на продажбата (бесплатен превоз на стоки во станот на купувачот или на друго договорено место, бесплатно инсталирање на стоките, бесплатна поправка на купена конфекција, бесплатно кроење на купениот материјал и др.), ако го воведо, да го води лојално во однос на своите конкуренти на пазарот.

24.

Трговската организација што организира поттикнување на продажбата на определени стоки, е должна да ги извести потрошувачите, на начинот вообичаен во прометот, за начинот и условите на тоа поттикнување.

25.

Не се смета за лојален начин на поттикнување на продажбата на стоки продажбата на стоки со давање награди на потрошувачите, организирање изданија за потрошувачите без оглед на тоа кој е организатор на таквите форми на поттикнување на продажбата.

4. Воведување нови производи на пазарот

26.

При воведувањето на нов производ на пазарот, трговската организација е должна да ги информира потрошувачите за сите суштествени особини на новиот производ, а особено за неговата намена, функциите, начинот на употреба, односно на користење.

27.

Во почетниот период на продажбата трговската организација може новиот производ да го продава и по пониска цена од цената што би се формирала на вообичаениот начин заради поттикнување на потрошувачите на купување (продажба на стоки по рекламна цена).

Во случај на продажба на стоки по рекламна цена трговската организација ги известува потрошувачите, на начинот вообичаен во прометот на стоки за периодот на продажбата на тие стоки по рекламна цена.

5. Изложување на стоки

28.

Изложените стоки во излог мораат во сè да им одговараат на стоките што се продаваат во продавницата. Ако изложените стоки не се пунитени во продажба, тоа мора врз стоките во излогот да се означи видливо.

Трговската организација не смее да изложува стоки од подобар квалитет, а да продава стоки од полош квалитет по цената истакната врз изложените стоки од подобар квалитет.

Трговската организација не смее да ставя стоки од подобар квалитет над стоките од полош квалитет, заради прикривање пред купувачот на својството на стоките од полош квалитет.

6. Анкетирање на потрошувачите

29.

Трговската организација може да ги анкета потрошувачите само за свои деловни цели или заради испитување на пазарот.

30.

Трговската организација може да спроведува само анонимно анкета. Таа мора да ја чува тајната на личноста на анкетираниот и да води сметка на потрошувачите да не им се стори штета со употребата на анкетниот материјал.

Анонимност може да се исклучи само по изречна согласност од анкетираниот лице.

Ако трговската организација им ги објавува на потрошувачите резултатите од анкетата, е должна да го наведе бројот на анкетираниот, нивната структура спрема определените обележја, начинот на анкета, видот и бројот на одговорите на анкетираниот лице.

7. Недостиг на стоки

31.

Трговската организација односно продавачот не смее со своето однесување или на друг начин, да придонесе кон создавање психоза кај потрошувачите за можниот недостиг на определени стоки.

Во случај на недостиг на некои стоки во продавницата или на пазарот воопшто, трговската организација е должна да ги запознае потрошувачите со можното траење на недостигот на тие стоки и да им укаже каде можат да ги купат тие стоки, односно на можната замена на бараните стоки со расположливи слични стоки.

III. КВАЛИТЕТ НА СТОКИТЕ

32.

Трговската организација е должна да преземе потребни мерки да се запазат сите својства на стоките што се наменети за продажба, а особено на стоките со ограничено траење на квалитетот и животните намирници.

33.

Трговската организација е одговорна за стоките запакувани во оригинална амбалажа на производителот во сè да им одговараат на обележјата наведени во декларацијата врз амбалажата, особено во поглед на квалитетот и количеството.

34.

Трговската организација не може да пушти во продажба, односно е должна да ја запре продажбата на стоки кои поради својот квалитет не се погодни за вообичаена употреба, или врз нив да означат за кои цели можат да се употребат и со тој квалитет.

35.

При продажбата на производи со ограничено траење на квалитетот трговската организација е должна постојано да ја контролира состојбата на квалитетот, а особено на прехранбените производи, и примероци од тие стоки со знаци на губење на квалитетот да издвојува и да ги отстранува од продажба.

Ако трговската организација не ја изврши својата обврска од став 1 на оваа узаанса, е должна на купувачот да му овозможи при купувањето на такви стоки да одбере квалитетни примероци.

IV. ПРОДАЖБА НА СТОКИ**1. Пуштање во промет на индустриски производи за потрајна употреба**

36.

Трговската организација може да пушта во продажба индустриски производи за потрајна употреба или делови за тие производи (мотори и други делови што се вклучуваат во погонската работа на производот) само ако се снабдени со гарантен лист, со атест, со техничко упатство за начинот на користење и сл., на јазиците од народите и народностите што се во употреба во местото на продажбата, и ако се обезбедени резервни делови и редовно сервисно одржување за тие производи.

37.

По престанување на производството на некој индустриски производ за потрајна употреба, трговската организација што го продавала тој производ е должна да обезбеди резервни делови, приклучни апарати и др., и по престанување на производството, за периодот на просечната трајност на тој производ.

2. Продажба на изложени стоки

38.

Ако во излогот се наоѓа последниот примерок на некои стоки продавачот е должен тој примерок да му го продаде веднаш на купувачот на негово барање.

По исклучок од став 1 но оваа узаанса, ако со земањето на стоки од излогот би се нарушувал неговиот изглед или би се губело во време на штета на послужувањето на другите потрошувачи, продавачот може да ја одбие продажбата на стоките, со обврска да му ги објасни на купувачот причините за одбивањето и да го извести точно за времето кога може да ги купи тие стоки.

3. Продажба преку претплата

39.

Стоките за секојдневна потрошувачка (леб, млеко, производи од млеко, месо, и др.) можат да им се продаваат во прометот на мало на потрошувачите и преку претплата.

Постапката и условите на продажбата на стоки преку претплата се регулираат со самоуправниот општ акт на организацијата на здружен труд, односно со самоуправната спогодба на организациите на здружен труд што вршат промет на мало на подрачјето на општината или регионот, а изводите од тој акт односно спогодбата мораат да бидат истакнати на видно место во продажниот простор.

4. Продажба преку автомати

40.

Трговската организација што врши продажба на стоки преку автомати е должна да го следи и обезбедува исправното функционирање на автоматите.

Во случај на неисправност на автомат, трговската организација е должна да истакне известување за тоа врз автоматот.

5. Продажба на отпадочни материјали

41.

Трговската организација што врши промет на отпадочни материјали не смее да се занимава со

продажба на исправни стоки во прометот на мало во истиот продажен простор, ниту да продава отпадочен материјал во прометот на мало по цените што се остваруваат на пазарот за исправни стоки.

6. Количество на продадени стоки

42.

Трговската организација е должна да му обезбеди на купувачот продажба на точно количество на стоките означени врз оригиналната амбалажа на добавувачот (сериско пакување).

Во случај на поединечно пакување, трговската организација е должна да му го продаде на купувачот бараното количество на стоки до границите на вообичаениот минимум во прометот на определен вид стоки.

43.

Трговската организација е должна на погоден начин да му овозможи на купувачот:

1) контрола на точноста на количествата на купените стоки со лично исчитување при мерењето, или со повторно утврдување со соодветни средства за мерење што се употребуваат во продавницата, или со ставање на располагање соодветни контролни мерила (вага, метар, зафатнинска мера итн.), и
2) контрола на исправноста на засметаната цена, т. е. дали наплатената цена ѝ одговара на означената цена врз стоките или видно истакнатата на друг начин, како и со повторна проверка на каса на точноста на наплатената куповна цена вредносно по сите ставки на купените стоки и во вкупниот збир.

Трговската организација е должна со истакнување на соодветен натпис да ги предупреди купувачите на можноста за вршење контрола од став 1 на оваа узака.

7. Придружен прибор

44.

Трговската организација е должна стоките да ги продава со нивниот придружен прибор или предмети (облека со шамиче и бесалка, конзерва со отворач и сл.), во сè како што ги пуштил производител стоките во промет.

V. ПРОДАЖБА НА СТОКИ ПОД ПОСЕБНИ УСЛОВИ

1. Поим на продажба под посебни услови

45.

Под продажба на стоки под посебни услови се подразбира распродажбата на стоки, продажбата на стоки со недостатоци и продажбата на стоки по намалени цени.

Продажбата на стоки под посебни услови трговската организација е должна да ја регулира со свој самоуправен општ акт во согласност со важечките прописи, општествените договори, самоуправните спогодби и со добрите деловни обичаи.

2. Распродажба на стоки

46.

Распродажбата на стоки може да биде целосна или делумна.

Потполна распродажба на стоки се врши во случај на престанување на работењето на организација на здружен труд, основна организација на здружен труд или работна единица — продажбен

објект, поради оставање вршењето на прометот со тие стоки, како и во случај на обновување на деловните простории (адаптација, реконструкција и сл.) или виша сила (пожар, поплава или други елементарни непогоди).

Делумна распродажба на стоки се врши во случај на оставање на продажбата само на определен вид стоки што спаѓаат во предмет на работењето на организацијата на здружен труд.

Трговската организација не смее да ги доведува потрошувачите во заблуда со огласување на распродажбата со привидно намалување на цените на стоките.

47.

Трговската организација е должна распродажбата на стоки физички и просторно да ја издвои од продажбата на стоки под редовните услови, однапред да го определи временското траење на распродажбата и врз стоките да ги истакне податоците за поранешната, и за новата, пониска продажна цена.

48.

Трговската организација не смее од објавувањето на распродажбата до крајот на нејзиното траење да начува и вклучува во распродажба нови количества стоки што се предмет на распродажба, освен во случај кога е во прашање прием на такви стоки кои се начуваат пред објавувањето на распродажбата.

3. Продажба на стоки со недостаток

49.

Трговската организација е должна продажба на стоки со недостатоци (онитетени, извалкани, фелерични и слични стоки) просторно да ја издвои од редовната продажба на исправни стоки од ист вид.

Стоките од став 1 на оваа узака трговската организација може да ги продава и во специјализирана продавница.

50.

Трговската организација е должна врз секој примерок од стоки со недостатоци да обележи јасно дека тој примерок се фелерични стоки.

Трговската организација е должна за фелеричните стоки да ги утврди цените најмногу во височината на сразмерното губење на вредноста на фелеричниот примерок во однос на редовната цена на исправен примерок на такви стоки.

Слична постапка трговската организација е должна да спроведе и во случај на продажба на десортирани или нецелосни комплекти, продажба на остатоци (рестлови), како и демодирани стоки.

4. Продажба на стоки по намалени цени

51.

Трговската организација може да врши продажба на стоки по намалени цени, и тоа:

1) продажба со сезонско намалување на цените за стоки чија сезона изминала или е на изминување,
2) пригодна саемска продажба во рамките на саемски приредби, и

3) постојана продажба по намалени цени на специјализирани продавници или одвоен простор во стоквна кука, без оглед на причините за намалување на цените.

Продажбата на стоки по намалени цени од став 1 на оваа узака се врши во согласност со самоуправната спогодба склучена помеѓу трговски организации на определено подрачје.

VI. ПАКУВАЊЕ НА СТОКИ

1. Пакување на продадени стоки

52.

Трговската организација е должна стоките што не се продаваат во оригинално пакување да ги пакува во амбалажа која според видот, типот, формата, големината и другите особини најмногу им погодува на стоките.

53.

При промената на начинот на пакување на ист производ, по свое наоѓање, трговската организација не смее да ја покачува цената на производот, ниту поради таа промена да ги влошува условите на купувањето.

54.

Трговската организација е должна на барање од купувачот да изврши посебно пакување на купените стоки. Таквото пакување на стоките може посебно да се наплати, но најмногу до височината на продажната цена на материјалот за пакување.

55.

Сувенири и подароци за пригодни свечености се пакуваат во посебна амбалажа, која може посебно да се наплати од купувачот, но најмногу до височината на нејзината продажна цена. Ако оваа амбалажа се наплатува посебно, купувачот мора со тоа да се запознае однапред.

56.

Во случај на продажба на стоки во непогодна или неисправна амбалажа, трговската организација е должна да му ја надомести на купувачот евентуалната штета настаната поради употребата на таквата амбалажа.

2. Препакување на стоките

57.

При препакувањето на производ оригинално пакуван од производителот, трговската организација е должна да го запази нивото на квалитетот од производителот на употребената амбалажа.

Трошоците за препакување паѓаат врз товар на трговската организација.

Трговската организација е должна кон новата амбалажа да му ги даде на купувачот сите упатства и податоци за стоките, што се наоѓале врз оригиналната амбалажа од производителот.

3. Повратна амбалажа

58.

При продажбата на стоки во повратна амбалажа со наплата на кауција, височината на кауцијата може да биде само во височина на набавната цена на предметната амбалажа, зголемена за данокот на промет.

При враќањето на кауцирана повратна амбалажа, на купувачот веднаш му се враќа наплатената кауција.

59.

Трговската организација е должна да му ја врати на купувачот кауцијата за повратната амбалажа што е повлечена од употреба, во рок од три месеци по истекот на објавата на производителот или самата трговска организација за претстанување на прометот на тие стоки во предметната амбалажа.

VII. НАПЛАТА НА ПРОДАДЕНИТЕ СТОКИ

60.

Продавачот е должен да го упати купувачот на благајната на која треба да ја плати куповната цена, ако плаќањето се врши со готовина, односно кај работникот што ги презема документите што ја заменуваат готовинската наплата.

По исклучок од став 1 на оваа узанса при продажбата на стоки во улични киосци, на пазарни тезги, во трафики и во помали продавници пресметката и наплатата на куповната цена ја врши самиот продавач.

VIII. ВРАЧУВАЊЕ И ДОСТАВА НА СТОКИ

1. Врачување на стоки во продавница

61.

По подмирувањето на куповната цена продавачот е должен да му ги враќа на купувачот купените стоки со придружната документација.

2. Доставка на стоки

62.

Во случај на понудена и прифатена достава на стоките во станот на купувачот, трговската организација е должна да обезбеди продадените стоки да се достават во станот на купувачот или на друго договорено место, со предавање на соодветната документација, во исправна состојба, договореното количество и во договорениот рок, како и во приближниот час на предавањето.

Оставање стоки пред станот на купувачот не се смета за доставување стоки во станот на купувачот.

Ако при внесувањето на стоките во станот на купувачот се стори штета врз доставените стоки или на други предмети во станот од купувачот со вина од доставувачот на стоките, трговската организација е должна да му ја надомести настанатата штета на купувачот.

63.

Во случај на понудена и прифатена обврска купените стоки да се предадат на експедирање со железница или со друго превозно средство на јавниот сообраќај, трговската организација е должна да обезбеди предавањето на стоките на превозникот да се изврши во договорениот рок и во исправна состојба, како и документацијата за извршениот натовар на стоките да му се стави на купувачот на располагање.

Во случај на погрешно доставени или експедирани стоки од став 1 на оваа узанса трговската организација е должна во примерен рок да ја исправи грешката и да изврши правилна достава и експедирање.

Ако со погрешно извршена достава и експедирање на стоките од став 1 на оваа узанса му е сторена штета на купувачот, трговската организација е должна да ја надомести настанатата штета.

3. Доставка на стоки нарачани по телефон

64.

Во случај на прифаќање на порачката на стоки по телефон, трговската организација е должна телефонската порачка од купувачот да ја изврши во целост и нарачаните стоки да ги достави на договорената адреса и во договорениот час.

4. Доставка на стоки продадени преку каталог

65.

Трговската организација е должна да му ги испорача на купувачот стоките писмено нарачани врз основа на каталог, на означената адреса, во видот, количеството, квалитетот и цената назначени во каталогот, во исправна состојба и во ветениот рок.

IX. ПОСЕБНИ УСЛУГИ НА КУПУВАЧИТЕ

66.

Во случај на прифатена обврска за составување или пуштање во погон на продадени стоки, трговската организација е должна да му ја изврши на купувачот оваа обврска во целост, совесно и во договорениот рок, под договорените услови.

Ако при вршењето на дејствијата од став 1 на оваа узанса се оштетат стоките, станот на купувачот или некој друг предмет во станот на купувачот, трговската организација е должна да му ја надомести на купувачот штетата сторена со вина од лицето што ги извршувало споменатите дејствија.

67.

Трговската организација е должна да обезбеди на купувачот да му се извршат сите ветени услуги врзани за купопродажбата и користењето на стоките (кроење и пиење завеси, поправка на конфекција, кроење теписи и теписни патеки по мера и др.), и тоа во сè квалитетно, на начинот и во роковите утврдени со договор.

Прифатените услуги мораат да бидат евидентирани во соодветниот документ на купопродажбата.

68.

Другите ветени услуги со кои се олеснува купопродажбата и на потрошувачот му дава други погодности (давање совети за опремување на стан, користење на гардероба за сместување на предмети од купувачот, чување деца, користење паркинг-простор и сл.) може да се наплатуваат само ако нивната наплата се објави однапред на начинот вообичаен во прометот на стоки.

X. ЗАМЕНА НА КУПЕНИ СТОКИ

69.

Во случај на желба на купувачот веќе купен примерок на стоки да го замени со друг, се смета за добра деловна постапка трговската организација да ја задоволи желбата од купувачот, ако може да се оствари тоа без штета за таа организација и друг купувач.

XI. ПРИМЕНА НА УЗАНСИТЕ

70.

Овие узанси ќе се применуваат по истекот на три месеци од денот на нивното објавување во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 0250/4

9 мај 1977 година

Белград

Претседател
на Стопанската комора на
Југославија,
Илија Вакиќ, с. р.

214.

Врз основа на член 224 од Уставот на СФРЈ, во согласност со Резолуцијата за политиката на остварувањето на Општествениот план на Југославија за периодот од 1976 до 1980 година во 1978 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 62/77), Сојузниот извршен совет, извршните совети на собранијата на републиките и извршните совети на собранијата на автономните покраини се согласија за спроведувањето на политиката на цените во 1978 година и склучија

ДОГОВОР

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ЦЕНИТЕ ВО 1978 ГОДИНА

Член 1

Сојузниот извршен совет, извршните совети на собранијата на републиките и извршните совети на собранијата на автономните покраини, во рамките на своите права, овластувања и обврски, во согласност со основите на системот на цените и општествената контрола на цените, ќе преземаат економски и други мерки заради спроведување на политиката на цените и остварување на целите на стабилизацијата, утврдени со Резолуцијата за политиката на остварувањето на Општествениот план на Југославија за периодот од 1976 до 1980 година во 1978 година.

Член 2

При преземањето на мерките заради спроведување на политиката на цените во 1978 година, учесниците ќе поаѓаат особено од доследното спроведување на политиката на економска стабилизација, забавување на инфлацијата, разработка и примена на системските решенија во областа на цените, зголемување на отпорноста на стопанството врз инфлаторните влијанија на пазарот и приспособување на инструментариумот на економската политика кон потребите на навремено реагирање врз посилените осцилации во светското и домашното стопанство, при што ќе се води сметка и за остварување на целите на развојот, утврдени со општествените планови на земјата и со договорите за остварување на тие планови.

Член 3

Сојузниот извршен совет, извршните совети на собранијата на републиките и извршните совети на собранијата на автономните покраини, во рамките на своите надлежности, ќе предлагат преземање и ќе преземаат економски и други мерки и донесување на прописи, со кои се создаваат услови растезот на цените и на животните трошоци во 1978 година да биде понизок од растезот остварен во 1977 година (декември 1978 година во однос на декември 1977 година).

Член 4

Во спроведувањето на политиката на цените во 1978 година работниците во организациите на здружен труд и надлежните органи на општествено-политичките заедници ќе преземаат мерки да се спречи неповолното дејствување на влијанието на светските цени врз движењето на домашните цени.

Надлежните органи за цени веднаш по склучувањето на овој договор ќе пристапат кон работа и остварување на меѓусебна соработка заради овозможување домашните цени да се сообразуваат во согласност со критериумите на важечкиот систем на цените, да се разработат преку соодветни прописи или на друг начин објективизирани критериуми и механизми за преземање мерки во случај на исклучителни и непредвидени конјунктурни колебања во стопанските текови на надворешниот и внатрешниот пазар.

Мерките што се преземаат во спроведувањето на политиката на цените треба да овозможат и позитивно влијание на движењето на цените на светскиот пазар врз домашните движења на цените, како и да обезбедат порастот на домашните цени да не ја намалува конкурентноста на домашното стопанство при извозот.

Член 5

Со цел цените за стоки и услуги да се менуваат померено, постепено и врз селективна основа и само кога е тоа неопходно, субјектите на одлучување како и надлежните органи за цени во спроведување на општествена контрола на цените, по правило, ќе вршат и ќе овозможуваат зголемување на цените само еднаш годишно, освен ако е определено поинаку со самоуправни спогодби односно со општествени договори за цените, склучени според важечките прописи.

Врз забавувањето на растежот на цените и на животните трошоци ќе се дејствува и со динамиката на поместување на цените, на начин кој обезбедува рамномерен распоред на влијанието на растежот на цените врз животните трошоци во текот на целата година.

Член 6

Зависно од целите на економската политика и од условите на домашниот пазар и во меѓународната размена, ќе продолжи политиката која ќе им овозможи на организациите на здружен труд цените да ги формираат самостојно, според условите на пазарот. Ова особено на секторите каде што тоа го овозможува билансната ситуација, степенот на отвореноста на пазарот, расположливоста на понудата и степенот на задоволување на побарувачката.

При тоа е неопходно да се обезбеди следење на движењето на тие цени, нивна усогласеност со пазарните услови, растежот на овие цени да биде во рамките на политиката на цените за 1978 година и, по потреба, ќе се применуваат економски мерки, особено увозот на стоки, и др., а во исклучителни случаи и да се пропишуваат мерки за непосредна контрола на цените за производите и услугите, за кои ќе се утврди дека повеќе не постојат услови за формирање на цените според условите на пазарот.

Член 7

Учесниците на овој договор ќе создаваат услови во одделни позначајни комплекси технолошко поврзани организации на здружен труд или каде што постојат изразито економски погодности поради монополска или друга слична положба, да се обезбеди утврдување на цените со општествено договарање и самоуправно спогодување, со кои би се утврдувале и начинот, методологијата и критериумите за формирање на цените, правците и спроведувањето на подолгорочна политика на цените, а по потреба и нивоата и односите на цените.

Член 8

Во спроведувањето на одредбата од член 7 на овој договор, потписниците ќе преземаат мерки, и тоа:

а) во текот на првото полугодиште да се донесе договор со кој ќе се обезбеди подолгорочно решавање на основите и начинот на спроведување на политиката на цените во комплексот на енергетиката.

Поединечни промени на цените за енергетски производи можат да се вршат од страна на учесниците на овој договор во рамките на нивните надлежности, согласно со одредбите од Договорот за спроведување на политиката на цените во 1978 година;

б) во зависност од можностите и потребите, да се пристапи и во одделни други комплекси кон дополнување на постојните општествени договори за цените и кој донесување нови за да се обезбеди потрајно соодветен начин на меѓусебно усогласување на нивоата и односите на цените.

Член 9

Учесниците на овој договор особено ќе го поттикнуваат, развиваат и следат склучувањето на самоуправните спогодби за соработка односно за здружување на труд и средства на производителските и прометните организации и нивно учество во заедничкиот приход односно во продажната цена, која се формира според важечките прописи.

Учесниците на овој договор ќе се залагаат со овие самоуправни спогодби системот на маржи, работи и бонификации во прометот да се трансформира во заеднички приход на производителските и прометните организации на здружен труд, којшто ќе го распоредуваат тие меѓусебно според придонесот во неговото создавање.

Учесниците на овој договор ќе преземат мерки да се обезбеди евидентирање на самоуправните спогодби од став 1 на овој член и согледување на нивната усогласеност со политиката на цените.

Ако не се склучат самоуправните спогодби од став 1 на овој член и ако трансформацијата на маржите, работите и бонификациите низ склучените самоуправни спогодби го загрозува спроведувањето на политиката на цените, учесниците на овој договор се прописи ќе го регулираат учеството на прометните организации на здружен труд во продажната цена.

Член 10

Учесниците на овој договор се согласни дека ќе создаваат услови и ќе преземаат мерки при формирањето на цените за земјоделски производи да се реализираат поставките и критериумите од Договорот за основите на општествениот план на Југославија за развој на агроиндустрискиот комплекс во периодот од 1976 до 1980 година со примена на одредбите од Правилникот за критериумите и методологијата која ќе се применува во општествената контрола на цените за земјоделски производи според договорот за агроиндустрискиот комплекс.

Ќе се обезбедува неопходна поголема интервенција и мерки од надлежните органи во поглед на движењето на цените за земјоделски производи на пазаришта — пазари, особено преку организирање на општествен сектор за подобро снабдување на поголемите потрошувачки центри, договарање на производството, организиран настап во откупот и прометот, а исто така и преку контрола на растежот на цените за овие производи во продажбата на непосредни прототшувачи — граѓани и нивното дејствување врз растежот на животните трошоци и врз вкупното ниво на цените на мало.

Член 11

Заради спроведување на политиката на цените посебно треба да се забави растежот на цените за услуги, со селективен пристап. Учесниците на договорот се согласни растежот на цените за услуги да се забави така што во декември 1978 година спрема декември 1977 година да биде значително понизок од растежот остварен во 1977 година. Учесниците на овој договор се согласни:

— високите зголемувања на цените што се остварени кај одделни групи на услуги и значајни пречекорувања на договорената рамка до кои дојде во одделни општествено-политички заедници во 1977 година да се земат предвид при одлучувањето за поместување на цените за услуги во 1978 година;

— дека политиката на цените во областа на сообраќајните услуги ќе биде во функција на сообраќајната политика и дека промените на цените за сообраќајни услуги ќе се вршат селективно;

— дека надлежните органи на општествено-политичките заедници посебно ќе водат сметка за движењето на цените за овие услуги што се од битно влијание врз животниот стандард и животните тро-

плати (станарини, комунални услуги, радио и ТВ претплати и др.).

Како се продолжи со овозможување формирање на цените за одделни услуги според условите на пазарот, со тоа дека надлежните органи на општествено-политичките заедници треба да обезбедат движењето на тие цени да се одвива во рамките на утврдената политика на цените за 1978 година.

За услугите што немаат во полна мера пазарен туку монополистички карактер, односно што остваруваат определени економски погодности или изразито и констатино дејствуваат врз животните трошоци и сл. — надлежните органи на општествено-политичките заедници ќе преземат мерки цените за тие услуги да се утврдуваат врз поширока основа со општествено усогласено договарање, со учество од претставници на потрошувачите — граѓани и со доследно спроведување на утврдената политика на цените.

Член 12

Органите надлежни за преземање мерки во областа на пазарот и за контрола на цените, заради спроведување на политиката на цените, ќе дадат иницијатива и ќе соработуваат со надлежните органи во подготвувањето на измени и дополненија на даночните прописи заради изнаоѓање можности за стимулирање на производството односно потрошувачката на производи од домашни сировини и материјали, а кои се од значење за намалување на увозот или кои се извезуваат или се од значење за животниот стандард.

Во процесот на примената на сите форми на данокот на промет и при определувањето на даночните стапки, што се во надлежност на републиките, покраините и општините, ќе се води сметка за потребата од остварување на утврдената политика на цените.

Член 13

Надлежните органи на општествено-политичките заедници ќе преземаат мерки и на секторот на штедењето и потрошувачките кредити така што со селективна политика да се придонесува кон усогласување на односите на понудата и побарувачката и движењето на цените на пазарот на одделни стоки.

За таа цел, кога на пазарот на оние стоки за кои се одобруваат потрошувачки кредити ќе дојде до почувствителни отстапувања помеѓу понудата и побарувачката и движењето на цените на пазарот, потрошувачките кредити ќе се намалат или укинат, ако нема доволно стоки да се задоволи побарувачката веднаш и да се насочи таму каде што е понудата над побарувачката.

Член 14

Заради усогласување на односите на понудата и побарувачката и спречување на неоправдано зголемување на цените, како битни фактори за остварување на договорената политика на цените, органите надлежни за преземање мерки во областа на пазарот и за контрола на цените ќе преземаат иницијатива и ќе соработуваат со надлежните органи и организации на здружениот труд во преземањето на мерките насочени кон унапредување на снабденоста на пазарот, материјално балансирање и системот на стокони резерви.

Член 15

Учесниците на овој договор ќе создадат услови и, во согласност со своите надлежности ќе настојуваат да обезбедат јавност на работата и постапката за одлучување за цените и ќе овозможуваат информираност на работните луѓе и граѓаните за причините, за износите и ефектите на растежот на цените.

Во спроведувањето на своите права и должности од овој договор потписниците навремено ќе ја информираат јавноста за причините, дејствијата и постапките, што отежнуваат или значајно отстапување од овој договор.

Исто така ќе се обезбедуваат соодветни консултации каде што начинот на промена на цените го дозволува тоа.

Член 16

Учесниците на овој договор континуирано ќе одржуваат и ќе развиваат меѓусебна соработка и ќе се спогодуваат за координирањето и усогласувањето при преземањето на мерки и акции за обезбедување и реализација на договореното спроведување на политиката на цените.

Договорите за спроведување на политиката на цените во 1978 година, што извршните совети на Собранијата на републиките и извршните совети на Собранијата на автономните покраини ќе ги склучат во републиката односно во автономната покраина ќе се достават со образложение до Сојузниот извршен совет.

Член 17

Овој договор ќе се усогласи со новиот Закон за основите на системот на цените и општествена контрола на цените доколку одредбите од овој договор не ќе бидат во согласност со тој закон.

Член 18

Овој договор ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“.

20 февруари 1978 година
Белград

За Сојузниот извршен совет,
Имер Пула, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на СР Босна и Херцеговина,
Шемсудин Леиќ, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на СР Македонија,
Петко Чадиковски, с. р.
потсекретар во Републичкиот секретаријат за индустрија и трговија

За Извршниот совет на Собранието на СР Словенија,
Штефан Корачец, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на СР Србија,
Миливој Стојковиќ, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Саборот на СР Хрватска,
Анте Зелиќ, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието на СР Црна Гора,
Владимир Стениновиќ, с. р.
директор на Републичкиот завод за
цени

За Извршниот совет на Собранието
на САП Вјодина,
Симеон Рамач, с. р.
член на Советот

За Извршниот совет на Собранието
на САП Косово,
Вехби Хајредини, с. р.
член на Советот

ративна Република Југославија во Обединетата Република Танзанија.

II

Се назначува

Милорад Коматина, ополномоштен министер во Сојузниот секретаријат за надворешни работи, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Обединетата Република Танзанија.

III

Сојузниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 3

17 февруари 1978 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 43а од Законот за организацијата и делокругот на сојузните органи на управата и на сојузните организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/71, 54/71, 67/72, 21/74, 24/76, 48/76 и 34/77), Сојузниот извршен совет донесува

Е Ш Е Н И Е

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И НАЗНАЧУВАЊЕ ЧЛЕН НА СОЈУЗНИОТ КОМИТЕТ ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ

Се разрешува од функцијата на член на Сојузниот комитет за сообраќај и врски Милан Браевиќ, а за член на тој комитет се назначува Василие Војводиќ, заменик-републички секретар за стопанство на СР Црна Гора.

Е. п. бр. 118

20 февруари 1978 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Доброслав Кулафиќ, с. р.

УКАЗИ

Врз основа на член 337 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателот на Републиката донесува

УКАЗ

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТА НА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ОБЕДИНЕТАТА РЕПУБЛИКА ТАНЗАНИЈА И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ОБЕДИНЕТАТА РЕПУБЛИКА ТАНЗАНИЈА

I

Се отповикува

Марко Косин од должноста на извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Феде-

рациона Република Југославија во Обединетата Република Танзанија.

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ЧЛЕН НА СОЈУЗНИОТ КОМИТЕТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО

За член на Сојузниот комитет за законодавство се назначува Милан Јовановиќ, началник на Прав-

ната управа во Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

Е. п. бр. 119
16 февруари 1978 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Доброслав Кулафиќ, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за особени заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Федеративна Република Бразил

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЛЕНТА

Adalberto Pereira dos Santos, потпретседател на Федеративна Република Бразил

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЛЕНТА

Antonio F. Azeredo da Silveira, министер за надворешни работи

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Ramiro Elisio Saraiva Guerreiro, генерален секретар на Министерството за надворешни работи

Joa Paulo Paranhos do Rio Branco, шеф на департаментот за Европа

Helio A. Scarabotolo, шеф на церемонијалот

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА НА ГЕРДАН

Rubens Antonio Barbosa, шеф на сектор за Европа
Washington Manoel Vijande, шеф на кабинетот на потпретседателот на Републиката

Sergio Seabra de Noronha, заменик на шефот на церемонијалот

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

Gastao Bandeira de Mello, секретар во секторот за Европа

Joao Edie Kraemer, личен секретар на потпретседателот на Републиката

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Victor de Mello Vianna, секретар на церемонијалот.

Бр. 100
29 јуни 1977 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

ОД СР Словенија

— за особени заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Бриар Антона Антон, Коси Алојза Алојз, Кумше Франца Франц, Страка Адолфа Адолф, Урбанчич Славка Векослав, Завиршек Антона Јанез;

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува кон општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Коленц Кокаљ Михаела;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Алаж Јанеза Винценц, Авжлахар Ладислава Павле, Дежутел-Роттер Ане Зофија, Фонда Јанка Јанко, Кочар Франца Август, Кунавер Франца Јанез, Лазаревски Јожефа Кристина, Неманич Ивана Иван, Осредкар Розалија Станислав, Панчур Антона Антон, Прегел Хермана Марјан, Режек Јоже Антон, Сабол Ђуре Иван, Томшич Ивана Душан, Вердник Јулијане Рајко, Вичич Матије Даворин, Вогелник Марије Стане, Вогрич Антона Петер, Врховец Андреја Стане, Жохар Петера Петер;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Алич Ивана Ладислав, Бабник Игнација Винко, Бачар Јакоба Франц, Бавдек Јанеза Јоже, Бечан Јанеза Марјан, Бенко Марија Вид;

Бернетич Станислава Борис, Безјак - Виктора Антон, Брајер Алојза Алојз, Брајер Алојза Јанез, Бремец Цирила Цирил, Брезовшчек Изидора Изидор, Брезовшчек Јожефа Јожеф, Цвелбар Франца Винко, Черноша Јоже Иван, Чернавић Елизабете Франц, Чешновар Франца Франц, Чук Иване Јулиј, Ђирић-Комељ Ивана Оливија, Дразмерич Јанеза Адолф, Фајфар Јанеза Станислав, Гартнер Ладислава Ладислав, Гершак Франца Алојз, Грчар Винченца Јанез, Грегориан Ивана Јосип, Хочевар-Алојзиј Франц, Јанковић Велимира Боро, Јанковић Јоже Хенрик, Јаворник Франца Јанез, Јерман Франца Јанез, Јердан Алојзија Јоже, Кастелич Антона Богдан, Кошир Петера Марјан, Ковач Јоже Јоже, Краљ Јанеза Јоже, Крамбергер Франца Бранко, Кристан Алојза Ернест, Крижан Изидор Антон, Курент Макс Цирил, Лах Ивана Антон, Лазник Терезија Франц, Луканович Антона Зинка, Лукек Елизабете Драгутин, Мерсел Игнаца Игнац, Мочил-викар Франца Лидија;

Мочник Антона Петер, Мозетич Карела Марија, Настрани Урбан Валентин, Омерзу Антона Михаел, Панчур Франца Станко, Петерлин Антона Богдан, Плазар-Смраји Антона Антонија, Подлипец Франца Франц, Погачар Алојза Иван, Понграц Ђуре Петер, Пријатељ Алојз Алојз, Ратајц Јакоба Карл, Ројина Леополд Штефан, Розман Јоже Иван, Рупник Франца Иван, Саје Антона Карел, Сирх Антона Мартин, Слана Франц Лудвик, Стерле Јанеза Јоже, Шкандер Ивана Леополд, Штемпељ Феликс Јожеф, Штифтар Мелхиор Стане, Шубиц Франца Јоже, Томажин Августа Милан, Топлак Франца Јанез, Ватовец Јоже Станислав, Великоња Антона Доминик, Велкаврх Леополд Леополд, Видергар Мартина Мартин, Веисс Јоже Јоже, Задникар Ивана Алојз, Завец Јурија Јуриј, Заврл Албина Жарко, Зима Антона Антон, Зофич Ивана Павел, Зоретич Антона Иван, Зорко Алојза Рафаел, Зупан Јанеза Марјан, Зупанич Јоже Јоже;

— за заслуги во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Ерјавец Јакоба Алојзија, Залетел Антона Антон;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Адамич Франца Јоже, Бобиц Антона Франц, Божич-Ковач Петера Ангела, Божич Мартина Станислав, Брадач Алојза Алојз, Циуха Антона Франц, Ерјавец-Пирц Јоже Франчишка, Гобец Ивана Иван, Грчар Франца Франц, Гребенц Алојза Алојз, Хвала Лудвика Венцеслав, Јагер Ловченца Мирослав, Јамник Антона Винко, Јерман Давида Делги, Јурша-Овен Антона Мајда, Кајдиж-Обштетер Франца Тончка, Каш Ивана Иван, Клобучар Драго Владимир, Кнежевић Крсто Борис, Коговиц Јоже Душан, Колар Франца Франц, Коларић Алберта Јосип, Корошец Карела Карел, Крафогел Франца Стане, Комељ Јоже Антон, Кушар-Михелчич Валентина Марија, Лазник Петера Владимир, Марич Франца Франц;

Медвешек Јернеја Иван, Млинар Јернеја Јернеј, Муровец Јожефа Јанез, Пер Карела Карло, Перишић-Чепрић Војислава Душанка, Подбешек Антонија Мирко, Погачар Јожефа Тончка, Предовник Ивана Виктор, Прица Милана Никола, Пуцер Ивана Франц, Ражман Рудолфа Гвидо, Робич Јакоба Славко, Сопотник Јанка Јанко, Стрел Јустина Мар-

јан, Шкрлеп Игнаца Јоже, Текавец Игнаца Алојз, Турман Павела Стане, Урбас Антона Богомир, Валант Емануела Јоже, Велкаврх Станка Маринка, Вираг Јанеза Јанез, Врабич Антона Јожеф, Зајц-Душа Јоже Олга, Залетел-Омахел Алојза Зофија, Заман Алојза Силво, Зорман Петера Петер.

Бр. 101
3 август 1977 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за извонредни заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Демократска Народна Република Кореја

СО ОРДЕН ЈУГОСЛОВЕНСКА ГОЛЕМА СВЕЗДА

Kim Il Sung, генерален секретар на Централниот комитет на Работничката партија на Кореја и претседател на Демократска Народна Република Кореја.

Бр. 102
10 август 1977 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за покажана умешност во извршувањето на борбените задачи, како и за особени заслуги сторени во текот на Народноослободителната борба

СО ОРДЕН ПАРТИЗАНСКА СВЕЗДА СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Цанкарјев баталјон;
Корошка група одреда;

— за особени заслуги стечени во борбата против непријателот за ослободување на нашата земја

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

Камнишки баталјон;

— за особени заслуги во ширењето на братството меѓу нашите народи и народности, во создавањето и развивањето на политичкото и моралното единство на народите

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Бришко-бенешки одред;
Прва личка женска чета НОВЈ.

Бр. 103
10 август 1977 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за заслуги во развивањето и зацврстувањето на мирољубивата соработка и пријателските односи помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Арапска Република Сирија

СО ОРДЕН НА ЈУГОСЛОВЕНСКОТО ЗНАМЕ СО ЛЕНТА

Naser Saleh Kaddoura, амбасадор на Арапска Република Сирија во Социјалистичка Федеративна Република Југославија

Бр. 105
9 септември 1977 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— за особени заслуги стечени во борбата против фашистичкиот окупатор, а во составот на единиците на Народноослободителната војска и партизанските одреди на Југославија

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Доналд Л. Ридер.

Бр. 106
9 септември 1977 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
201. Закон за воените школи и за научноистражувачките установи на Југословенската народна армија — — — — —	333
202. Одлука за утврдување на конечниот износ на средствата за нестопански инвестиции кај одделни корисници на Буџетот на федерацијата за 1978 година —	352
203. Одлука за примена на странски стандарди во изградбата на гасниот систем на град Сараево — — — — —	353
204. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на списанието „Bolero“ —	353
205. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот „Neue Kronen Zeitung“ — — — — —	354
206. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот „Kleine Zeitung“ —	354
207. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот „Die Zeit“ —	354
208. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на списанието „Oggi“ —	354
209. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на списанието „Newsweek“ —	354
210. Статут на Заедницата на социјалното осигурување на воените осигуреници —	355
211. Одлука за надоместите, патните и други трошоци на делегатите на Собранието на Интересната заедница за станбена изградба и управување со становите за потребите на работниците и функционерите на сојузните органи — — — — —	363
212. Одлука за утврдување на основите и мерилата за определување на надоместот за гаражи — — — — —	364
213. Посебни узанси во прометот на стоки на мало — — — — —	364
214. Договор за спроведување на политиката на цените во 1978 година — — — — —	370
215. Спогодба за промена на затечените цени за опиумови алкалоиди — — — — —	373
Укази — — — — —	373
Назначувања и разрешувања — — — — —	373
Одликувања — — — — —	374

Издавач: Новинско-издавачка установа Службен лист на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Белград, Јована Ристиќа бр. 1. Пош. факс 226. — Директор и главен и одговорен уредник Душан Машовиќ, Улица Јована Ристиќа бр. 1 — Печати Београдски издавачко-графички завод Белград, Булевар војводе Мишиќа бр. 17.